

NÉPÚJSÁG

2026. szeptember 9.,
szerda
LXXVIII. évfolyam
202. (22362.) sz.
Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Folytatódik az aszfaltozás Nyárádszeredában

A következő évben befejezik

A mellékutcákban járda, fedett sánc is épült az aszfaltozással párhuzamosan

Fotó: Gligor Róbert László

Tavaly kezdődött el a nyárádszeredai mellékutcák aszfaltozási projektje, de csak a következő évben ér véget. A hosszabb kivitelési időtartam annak tudható be, hogy előtte egy másik fontos beruházást is meg kellett oldani.

Gligor Róbert László

Az Anghel Saligny országos fejlesztési program 5,5 millió eurós támogatásával zajlik Nyárádszeredában a mellékutcák aszfaltozása. A tavaly elkezdett beruházást azonban egy másik, szinte ugyanakkora értékű fontos beavatkozás előzte meg: ezekben a mellékutcákban meg kellett oldani az ivóvíz- és szennyvízhálózatok lefektetését is ott, ahol ez hiányzott.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje

idejében
megújítani
előfizetését!

Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha megvásárolná!

Búcsú
Deé Nagy Anikótól
(1939–2026)
Mindenkori segítőkészsége, határozottsága, hatalmas tudása lenyűgözött bennünket, akkori pályakezdőket is, akik már csak jelképesen dolgoztunk az ő védőszárnyai alatt.

2.
Otthoni ízek a kundi gasztropontban
Tavaly októberben számoltunk be arról, hogy a közeljövőben helyi ízeket kínáló gasztropont nyílik a népszerű kundi sajtóműhely mellett. Tíz hónap múlva kerestük fel újra az idén éppen tizedik évébe lépett manufaktúra tulajdonosát.

6.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Díszőrség a hóhérnak

Kaáli Nagy Botond

Harmincegy év telt el Srebrenica óta, de úgy tűnik, három évtized sem elég ahhoz, hogy a történelem történelemmé váljon. Ratko Mladićot hétfőn eltemették, és nem csak családtagok vagy egykori bajtársak búcsúztak tőle: koporsóját katonai tiszteletadás övezte, temetésén szerb tisztségviselők is megjelentek, holttestét pedig szerb állami gép szállította haza Hágából. Egy jogerősen elítélt háborús bűnös tért így haza – szinte nemzeti hősként.

Mi lehet nagyobb történelmi ironia ennél? Szerbia több mint egy évtizede tárgyal az Európai Unióhoz való csatlakozásról, miközben katonai tiszteletadással búcsúztatja azt az embert, akit az ENSZ által létrehozott nemzetközi törvényszék népirtásért, emberiség elleni és háborús bűncselekményekért ítélt életfogytiglani börtönre. Mintha egy időben szeretne belépni egy közösségbe, miközben megkérdőjelezi annak legalapvetőbb történelmi és erkölcsi konszenzusát. Mert a Mladić esetében nem valamiféle vitatott történelmi szerepről vagy utólag ráaggatott politikai minősítésről beszélünk: a boszniai szerb hadsereg főparancsnokaként egyik meghatározó alakja volt az 1992 és 1995 közötti boszniai háborúnak, csapatai éveken át ostromolták Sarajevót, ahol civilek ezrei veszítették életüket. Nevéhez mindenekelőtt Srebrenica kapcsolódik, ahol 1995 júliusában több mint nyolcezer bosnyák férfit és fiút gyilkoltak meg. A nemzetközi igazságszolgáltatás ezt népirtásnak minősítette, és Mladićot 2017-ben életfogytiglani szabadságvesztésre ítélték, az ítéletet 2021-ben jogerősen megerősítették. Tizenhat évig bujkált, csak 2011-ben fogták el Szerbiában, majd kiadták Hágának. Ott halt meg, büntetését töltve.

Egy temetés elsősorban természetesen a halotról és a hozzátartozókról szól, de állami repülőgép, zászló és katonai tiszteletadás esetén már nem

(Folytatás a 3. oldalon)

SZEPTEMBER

9

SZERDA

Ma **ÁDÁM**,
holnap **HUNOR, NIKOLETT** napja
Az év **252.** napja, hátravan **113** nap

IDŐJÁRÁS

Napos

Hőmérséklet:
max.: **31 °C**
min.: **11 °C**

naptár

Isten éltesse!

HUNOR: a csodaszarvas eredetmondából származó név, a hun (latinul hunnus) népnév -r kicsinyítőképzős származéka.
NIKOLETT: A Nikol olasz kicsinyítőképzős származéka, jelentése: győzelem és nép.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2026. szeptember 8.

1 €	5,2523 lej
1 \$	4,5224 lej
100 Ft	1,4419 lej
1 g arany	640,2108 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 56-os iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

M E G Y E I H Í R E K

Önkénteseket vár a filharmónia

A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia olyan 14 év feletti diákokat és egyetemi hallgatókat vár önkéntesnek, akik szívesen bekapcsolódnának az intézmény sokszínű tevékenységébe, és hétről hétre aktívan hozzájárulnának az egyetemes és hazai komolyzene értékeinek népszerűsítéséhez. Ennek érdekében a filharmónia művészet és a zenekedvelő, a fiatal generáció zenei nevelésébe bekapcsolódó dinamikus, megbízható és jó kommunikációs készséggel rendelkező önkéntesekből álló csapatot kíván létrehozni. A tevékenység a filharmónia valamennyi hangversenyén való részvételből, továbbá a közönség fogadásában és eligazításában, reklám- és ismertetőanyagok terjesztésében, valamint a meghívott művészek- és karmestereknek szánt virágcsokrok átadásában való közreműködésből áll. Az önkéntesek tevékenységük végén igazolást kapnak az önkéntes munkában való részvételükről, valamint a kulturális és művészeti nevelés területén végzett tevékenységükről. Jelentkezni szeptember 16-ig lehet Orbán Piroska PR-titkárnál, tel.: 0722-167-192, e-mail: secretar.pr@filarmonicams.ro. Részletek a filharmónia weboldalán olvashatók: <https://www.filarmonicams.ro/main/getPage/22>

Tánctanári továbbképzés

Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány és a Magyar Táncművészeti Egyetem tánctanári továbbképzést szervez a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen A képességfejlesztés módszertana a táncoktatásban – Elméleti és gyakorlati szempontok az egészségvédelem tükrében címmel. A képzés lehetőséget nyújt különböző képességfejlesztő módszerek elméleti és gyakorlati megismerésére és alkalmazására, angol és magyar nyelven. A foglalkozást dr. Szitt Melinda, a Magyar Táncművészeti Egyetem egyetemi docense, balettmester és képességfejlesztéstanár tartja. A képzésre 5 alkalommal kerül sor októbertől április végéig. Maximálisan 25 fő vehet részt, a jelentkezés időrendi sorrendjében. Jelentkezni a következő linken lehet: <https://forms.gle/PP9GxJKRwE5v6ezdA>

Rock the symphony – rendkívüli évadközi hangverseny

Szeptember 10-én, csütörtökön és 11-én, pénteken 19 órától a Rock the symphony című rendkívüli évadközi hangversenyre várják a nagydírműt a marosvásárhelyi Kultúrpalota Nagytermébe. A Marosvásárhelyi Állami Filharmónia vonószerekara a Rolling Stones, a Deep Purple, a Guns N' Roses, a Nirvana, a Queen és más együttesek pop és rockslágereit játssza. Jegyek a filharmónia jegypénztárában, online az Eventbook oldalán kaphatók.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Búcsú Deé Nagy Anikótól (1939–2026)

Megrendülten búcsúzunk Deé Nagy Anikó művelődéstörténészről, egykori osztályvezetőnkől, a marosvásárhelyi Teleki Téka Alapítvány első elnökétől, aki életének 87. évében szeptember 7-én az Úr örök könyvtárába költözött.

1965-től dolgozott a Teleki Tékában, melyhez szinte hozzánőtt az évtizedek folyamán, de a lelkiismeretesen el látott könyvtárosi és bibliográfusi napi feladatok rutinjában sem szűnt meg sosem rácsodálkozni az itt őrzött kincsekre. Szinte az első pillanattól rátalált arra a témára, melyet három évtizednyi lankadatlan kutatómunkával sikerült kibontania a Teleki Sámuelről szóló doktori dolgozat, majd nagymonográfia megírásával. Szorgos munkálkodása gyümölcseként számos további cikk, tanulmány és kötet született az erdélyi könyv- és művelődéstörténet területéről. Dolgozatai – csakúgy, mint előadásai – művés fogalmazásban tették közérthetővé a gondos tudományos munka eredményeit.

1984-től, a legnehezebb időben vette át az ügyintézés terheit, klasszikus értelemben vett főnökként azonban csak akkor viselkedett, ha a Tékával, a Tudással ellenséges világi hatalmakkal kellett megküzdenie; munkatársai számára a velük, értük küzdő bajtárs volt. Mint jó vezetőhöz illik, kutatásra, publikálásra ösztönözte és támogatta ez irányú tevékenységükben kollégáit. Ő vezette át az intézményt a rendszerváltás utáni világba, és felvállalta annak új kihívásait. Amikor 1999-ben nyugdíjazták, kutatói és szervezői lendülete teljében volt, energiáját továbbra is a vállalt feladat érdekében használta: a Teleki Téka Alapítvány első kuratóriumi elnökeként megszervezte a könyvtár alapításának 200. évfordulóját ünneplő rendezvénysorozatot és konferenciát, kapcsolatokat épített, támogatásokat szerzett. Mindenkori segítőkészsége, határozottsága, hatalmas tudása lenyűgözött bennünket, akkori pályakezdőket is, akik már csak jelképesen dolgoztunk az ő védőszárnyai alatt. Magyarországra költözése után is szívügye maradt a Téka. Nem mellékesen tovább kutatott és írt mindaddig, amíg egészségi állapota megengedte.

Anikó talán azért is volt képes oly mértékben ráhangolódni Teleki Sámuel életművére, gondolataira, mert ugyanúgy az alázat, hit és szorgalom jegyében töltötte egész életét, akár a könyvtáralapító kancellár, akinek szellemét ő közvetítette a leghitelesebben: a kötelesség, önfegyelem, állandó munkálkodás, a köz és szeretteink szolgálatának példáját.

Alázat és türelem kísérte élete utolsó, nehéz időszakát is, míg szeretett férjét hosszú betegségében ápolta, majd özvegységét és saját testi gyengülését kellett elszenvednie, mindig hitben, mindig méltósággal.

Nevezhetjük hát méltán saját szavaival, az általa megidézt gróf Wesselényi Katához hasonlóan „hitben élő református nagyasszonynak”. Nagyasszonya volt a szónak, a tudománynak, nemzedékének s a rá figyelő kicsi emberi közösségnek, amelyből vétetett.

A Teleki Téka munkaközössége

Kirándulás Szejkefürdőre

A Marosvásárhelyi Magyar Nyugdíjasok Klubja kirándulást szervez szeptember 19-én Szejkefürdőre.

Megtekintjük a Mini Erdély Parkot, Orbán Ba-

lázs sírját, Homoródfürdőre megyünk, majd visszafele megállunk Korondon.

Érdeklődni a 0744-928-299 vagy 0265/264-442-es telefonszámokon lehet 9–14 óra között.

RENDEZVÉNYEK

Szüreti rendezvény Kelementelkén

A Kis-Küküllő Borlovagrend ez év szeptember 12-én, szombaton XV. alkalommal rendezi meg a hagyományos kelementelki szüreti mulatságot. Szüreti szokások felelevenítése és színvonalas kultúrműsorok mellett lesz must- és borkóstoló, gulyásparti, nyárson sült sertés és bárány, valamint más ínycsiklandó finomságok. Gyermekfoglalkozások, kézműves sátrak, bábszínház kicsiknek és nagyoknak szintén szerepel a programban. Koncert és tűzijáték zárja az egész napos rendezvényt. Minden szórakozni vágyót szívesen várnak a szervezők.

Bagdy Emőke Marosvásárhelyen

Dr. Bagdy Emőke, a magyar pszichológia meghatározó alakja szeptember 13–18. között négy székelyföldi városban tart előadásokat Lelki utakon Erdélyben című turnéja keretében. A beszélgetéssorozat személyes életút-történeteken és aktuális pszichológiai témákon keresztül nyújt inspiráló betekintést, a közönség kérdései lehetőségével. Marosvásárhelyen a Kultúrpalotában szeptember 13-án 18 órától Kapcsolataink és döntéseink pszichológiája című előadása hangzik el. Az esemény házigazdája Máthé Kincső.

Mesedélután

A marosvásárhelyi gyermekkönyvtárban a mesék életre kelnek. Minden második csütörtökön (legközelebb szeptember 10-én) 18 órától az 5 és 12 év közötti gyermekeket várják, hogy az olvasás felejthetetlen élményét éljék át. A mesedélutánon meséket hallgatnak, képzelőerőt fejlesztenek, bővítik a szókincset és a szövegértési képességeket, mindezt kreatív tevékenységekkel kiegészítve.

Közösségi nap a Csányi Kastélyban

Szeptember 20-án, vasárnap 10.30 órától közösségi napot szerveznek a jeddi Csányi Kastélyban a Szent Kozma és Damján katolikus egyházközség felkérésére. Marosvásárhelyen a program 10.30 órakor szentmisével kezdődik. A szentmise után, 11.30 és 12 óra között indulás a plébánia udvaráról a Csányi Kastély felé. Többek között lesz: közös biciklizés, gyermek- és felnőttjátékok, ügyességi és mozgásos programok, családi kikapcsolódás, közös játék és jókedv, és természetesen nem maradhat el a már szinte hagyománnyá vált, díjnyertes gulyás sem. Jelentkezni marosvásárhelyieknek: Orbán Kálmánnál a 0747-860-541, Szabó-Vári Orsolyánál a 0741-270-040-es telefonszámon, jeddieknek Csányi Norbertnél, tel.: 0742-019-839.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
Benedek István
LAPSZERKESZTŐ:
Vajda György

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Gligor Róbert László, Kaáli Nagy Botond, Mezey Sarolta, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Sófalvi Szidónia, Szeredai Vivien, Szer Pálósy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Mátyus Beáta. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. • Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Orosz állampolgár által tervezett szabotázsakció meghiúsításáról számoltak be a hatóságok

Egy Romániában letelepedett orosz állampolgár által tervezett szabotázsakció megakadályozásáról számolt be kedden a Román Hírszerző Szolgálat (SRI).

Az orosz állampolgárt 2026 februárja óta figyelte a SRI, mivel a NATO-tagországok által használt kommunikációs központokról és katonai támaszpontokról, a nemzeti védelmi, közrendvédelmi és nemzetbiztonsági rendszer intézményeiről, valamint kiemelten fontos infrastruktúráról készített fénykép- és videofelvételeket.

A külföldi partnerekkel és más román hatóságokkal közösen végzett nyomozás adataira hivatkozva a SRI úgy értékelte: a romániai esetenél alkalmazott módszerek hasonlóltanak azokhoz, amelyeket az Oroszországhoz köthető szervezetek

használtak más európai szabotázshálózatok működtetésénél: az orosz állampolgár egy közvetítő utasítására stratégiai katonai jelentőségű célpontokról – köztük ukrán Antonov teherszállító repülőgépekről – készített fényképeket és videofelvételeket romániai tartózkodása alatt.

A SRI szerint Oroszország továbbra is kiszolgáltatott helyzetben lévő személyeket vesz igénybe ilyen illegális tevékenységek végrehajtására.

A szervezett bűnözés és terrorizmus elleni ügyészség (DIICOT) kedden közölte, hogy elrendelte a 40 éves, orosz állampolgárságú gyanúsított őrizetbe vételét, akivel szemben felforgató tevékenység kísérlete miatt folyik eljárás.

A DIICOT közleménye szerint a gyanúsított 2026 februárja és júliusa között

célpontokat figyelt meg, és katonai jellegű információkat gyűjtött hibrid jellegű felforgató vagy szabotázscelemekények elkövetése céljából egy olyan személy közvetlen irányítása alatt, akivel titkosított online üzenetküldő szolgáltatásokon keresztül tartotta a kapcsolatot.

A gyanúsított fényképeket készített és továbbított román és szövetséges katonai eszközökről, valamint a személyi állomány és a harci felszerelés mozgásáról különböző, Kolozs, Konstanca, Călărași és Ilfov megyében, valamint Bukarestben működő katonai támaszpontoknál, veszélyeztetve ezáltal a nemzetbiztonságot.

A vádhatóság a gyanúsított előzetes letartóztatásba helyezését kezdeményezte a bukaresti táblabíróságnál. (MTI)

Izraeli újságírók: Az Egyesült Arab Emírségek vezetője a 2023-as palesztin támadás előtt tíz nappal figyelmeztette Netanjahut

A Hamász palesztin iszlamista szervezet 2023. október 7-i, Izrael elleni terrortámadása előtt mintegy tíz nappal Mohamed bin Zájed Ál Nahajan sejk, az Egyesült Arab Emírségek elnöke személyesen figyelmeztette Benjámin Netanjahu izraeli miniszterelnököt a veszélyre, de Netanjahu nem tájékoztatta az izraeli biztonsági vezetőket, és nem tett semmit az információval – jelentette a Háárec című izraeli újság hírportálja kedden.

A beszámolót Slomi Eldar és Ruth Juval újságírók készítették, akik az izraeli túsok cserbenhagyásáról szóló új könyvükhöz több tucat forrással, köztük izraeli és külföldi magas rangú tisztségviselőkkel készítettek interjúkat.

Kutatásuk szerint Mohamed bin Zájed Ál Nahajan szeptember végén arra figyelmeztette Netanjahut, hogy a Hamász vezetője, Jahja Szinvár nagyszabású akciót tervez Izrael ellen, amely vérontáshoz vezethet, destabilizálhatja a régiót, és veszélybe sodorhatja az arab–izraeli közeledést szolgáló Ábrahám-megállapodásokat.

A lap szerint a sejket meglepte Netanjahu nyugodt reakciója: a miniszterelnök azt mondta neki, hogy Jeruzsálem kézben tartja a gázai helyzetet, és a Hamász esetleges akciója valószínűleg Ciszjordániából indul majd.

A titkos, 45 perces telefonbeszélgetés tartalmáról valós időben három magas rangú külföldi tisztségviselőt is tájékoztattak. A Hamász fenyegetéséről Ál Nahajan magától Szinvártól értesült, aki azért döntött a támadás mellett, mert 2023 közepétől – az izraeli miniszterelnök habozása miatt – nem haladtak előre az Izraellel folytatott fogolycsere-tárgyalások.

Eldarék szerint Szinvár több ízben megkérte a palesztinok magas rangú, a mérsékelt palesztin Fatah párthoz tartozó közvetítőjét, hogy figyelmeztesse az izraelieket a következményekre, ha nem haladnak a megállapodás ügyében.

„Mondd meg az izraelieknek, hogy ha nem lépnek előre, hatalmas meglepetést készíték nekik” – idézte Szinvárt a Háárec oknyomozó írása. „Mondd meg nekik, hogy számítsanak a föld-rengésre” – tette hozzá.

Egy másik alkalommal azt mondta a közvetítőnek, hogy „féllelmetes hadműveletre” készül. A Fatah tisztviselője szoros kapcsolatban állt Ál Nahajan egyik tanácsadójával, és tájékoztatta is erről.

„Fel volt dúlva” – mondta az említett tanácsadó a Háárecnek. „Világos volt számára, hogy az az akció, amelyről Szinvár beszélt, az egész Közel-Keletre hatással lehet, de félt közvetlenül jelenteni az információt a Sin Bétnek (az izraeli belbiztonsági szolgálatnak). Másrészt még jobban félt attól, hogy ha nem tájékoztatja a Sin Bétet, az izraeliek azzal vádolhatják, hogy együttműködik Szinvárral. Valóban féltette az életét. Ezért úgy döntött, hogy továbbítja az üzenetet bin Zájednek.”

A lap szerint október 1-jén a Sin Bét vezetője, Ronen Bar ismét proaktív fellépést javasolt a Hamásszal szemben, beleértve a szervezet vezető tisztségviselőinek célzott likvidálását is, de Netanjahu nem hozott döntést. Azt mondta, hogy a szolgálat terjessze elő javaslatait, ő pedig átgondolja azokat. A sejkkel folytatott figyelmeztető beszélgetését nem említette meg.

A miniszterelnöki hivatal a lapnak küldött válaszában „teljes hazugságnak” nevezte a hosszú, számos beszámolón alapuló tényfeltáró riportot. „Netanjahu miniszterelnök a szóban forgó időszakban nem beszélt az Egyesült Arab Emírségek elnökével, és semmilyen figyelmeztetést nem kapott tőle” – közölték.

Az írás megjelenése után, kedd reggel több, az október 27-re kiírt parlamenti választásokon induló ellenzéki párt vezetője is megszólalt.

„Egyre több jel mutat ugyanarra a következtetésre: Netanjahu vakon vezette Izraelt az október 7-i katasztrófába” – írta az X-en Gadi Eisenkot, az Izraeli Védelmi Erők (IDF) korábbi vezérkari főnöke, a közvélemény-kutatások szerint legesélyesebbnek tartott Egyenesen (Jasar) nevű centrista párt vezetője.

„Netanjahu alkalmatlan és illegitim. A helye a börtönben van az Izrael ellen elkövetett bűnei miatt” – írta szintén az X-en a baloldali-liberális Demokraták párt vezetője, Jaír Golan. „Véget értek az »engem nem ébresztettek fel« történetek. Tudott róla. Figyelmeztették” – tette hozzá.

„A közzétett jelentés, miszerint Netanjahut tíz nappal az október 7-i mészárlás előtt figyelmeztették Szinvár szándékaira, igaz. Netanjahut személyes és közvetlen felelősség terheli azért a kudarcért, amely több ezer izraeli halálához vezetett az ő hivatali ideje alatt” – írta az X-en közzétett bejegyzésében Naftali Bennett volt miniszterelnök, az Együtt (Bejihad) párt vezetője. (MTI)

Díszőrség a hóhérnak

(Folytatás az 1. oldalról)

magánügyről beszélünk: az állam szimbólumainak jelentése van. Amikor katonák tisztelegnek egy népirtásért elítélt parancsnok koporsója előtt, óhatatlanul felmerül a kérdés, hogy pontosan minek is szól a tisztelet. És közben Boszniában ma is sokan élnek azon anyák, feleségek, testvérek és gyermekek közül, akiknek hozzátartozóit 1995 nyarán meggyilkolták. Sokan évtizedeket vártak arra, hogy a tömegsírokból előkerülő csontmaradványok alapján azonosíthassák őket. Számukra Mladić neve nem történelmi vita, nem nemzeti mítosz és nem geopolitikai állásfoglalás, hanem egy apa, egy fiú, egy férj vagy egy testvér kivégzését jelenti. Az irónia pedig még élesebbé válik, ha felidézzük, hogy 1994 decemberében, ugyanennek a háborúnak a kellős közepén Bruce Dickinson, az Iron Maiden énekes (akkori saját zenekarával, a Skunkworksszel) eljutott a már több mint két éve ostrom alatt álló Szarajevóba, és a tűzérzési támadások, valamint a mesterlövészek jelentette állandó veszély ellenére

koncertet adott a Bosanski Kulturni Centarban. Az együttes szárazföldön, veszélyes útvonalon érkezett, és a legendává vált eseményről készült **Scream for Me Sarajevo** című dokumentumfilmben Dickinson bevallotta, hogy az élmény megváltoztatta mindazt, ahogyan az életre, a halálra és más emberekre tekint – és harminckét évvel később Belgrádban katonai tiszteletadással temetik el azt, akinek a hadserege éppen akkor ágyúzta a várost.

A holland külügyminiszter a minap az európai értékekkel összeegyeztethetetlennek nevezte a Mladićnak megadott tiszteletet – Szerbia 2014 óta tárgyal az uniós csatlakozásról, ám ehhez bizonyos politikai és jogi alapelvek elfogadása is járul, amelyek közé nehezen illeszthető be a háborús bűnösök állami szintre emelt kultusza. E temetés pedig tisztán példázza, hogy mire képes az elvakult nacionalizmus, amikor az erkölcsi mércét felváltja a törzsi hovatartozás, hiszen ilyenkor már nem az a kérdés, hogy valaki **mit tett**, hanem az, hogy **kiért tette**. Ettől kezdve a saját oldal bűne

kisebb bűnnek, majd szükséges rossznak, végül hőstettnek látszik. A gyilkosból katona, a háborús bűnösből hazafi, az áldozatból pedig kellemetlen részlet lesz. És ebben rejlik a keserű aktualitás: Európában ismét háború zajlik, és a huszadik század elég példát szolgáltatott arra, mi történhet, ha egy közösség elhiszi, hogy a saját történelmi igazsága minden más erkölcsi szabály fölött áll.

Háborús bűnösökből máshol is próbáltak már hősoket faragni. A módszer rendszerint ugyanaz: előbb relativizálni kell a bűnt, aztán megkérdőjelezni az áldozatok számát, később támadni a bíróságot, végül pedig azt állítani, hogy az elítélt valójában a nemzetért szenvedett. Mire mindez végbeme gy, már nem a bűnöst kell mentegetni, hanem azon értetlenkedni, hogy miért sértődik meg bárki azon, ha hősként temetik. Szerbia számára Ratko Mladić temetése nem egy kínos diplomáciai incidens, hanem választás két emlékezet között: az egyikben Srebrenica olyan büntett, amelynek áldozatai előtt fejet kell hajtani, és amelyből tanulni kell; a másokban Ratko Mladić még mindig hős lehet.

A kettő egyszerre nem igaz.

O R S Z Á G – V I L Á G

Halálos munkabaleset történt Dánoson

Egy 56 éves férfi meghalt kedd reggel Dánoson (Daneş), miután egy nagy méretű fémcső ráesett egy kereskedelmi vállalat telephelyén. A Maros Megyei Rendőrség közleménye szerint a munkahelyi balesetről reggel 8.20 körül értesítették a 112-es segélyhívón keresztül a hatóságokat. Az első helyszíni vizsgálatok megállapították, hogy a dánosi munkás egy fémcsővek mozgatására használt munkagép közelében tartózkodott, amikor a nagy méretű és súlyos cső ráesett. A katasztrófavédelmi felügyelőség tájékoztatása szerint a mentősök kiszabadították a cső alól az áldozatot, azonban belehalt az elszenvedett sérülésekbe. A rendőrség az ügyészség felügyelete alatt folytatja a nyomozást a baleset pontos körülményeinek és okának felderítésére, és a megyei Területi Munkaügyi Felügyelőség is vizsgálja az esetet. (Agerpres)

Ideiglenes vezetők a közhírádíó és a köztelevízió élén

Keddi együttes ülésükön a parlament házbizottságai jóváhagyták a Román Rádiótársaság (SRR) és a Román Televíziótársaság (SRTV) új ideiglenes vezetőit. A közhírádíó elnök-vezérigazgatói tisztségével Răzvan Dincă t bízták meg, a köztelevízió vezérigazgatója és igazgatótanácsának elnöke pedig Sorina Matei újságíró lesz. Az RMDSZ képviselőházi frakcióvezetője, Csoma Botond az ülés után elmondta, hogy a házbizottságok az alkotmánybíróság döntése nyomán neveztek ki ideiglenes vezetőket a két médiainstítútmény élére. „Nem hangzott el semmilyen indoklás, csak bejelentették a neveket. (...) A Szociáldemokrata Párt és a Románok Egyesüléséért Szövetség pedig megszavazta a jelölteket” – nyilatkozta Csoma. (Agerpres)

Együttműködési megállapodást írtak alá a PNL és az USR parlamenti frakciói

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) frakciói hétfőn együttműködési megállapodást írtak alá a jelenlegi parlamenti ciklus ülésszakaira. A közös prioritások között szerepel a közigazgatás reformja, a választási reform és a részmunkaidős foglalkoztatás túladóztatásának megszüntetése. Az együttműködési megállapodás szerint a PNL és az USR frakciói összehangolják munkájukat a közös törvények és kezdeményezések sikere érdekében, miközben megőrzik politikai függetlenségüket. A dokumentum szerint főszabályként a két párt frakciói azonosan szavaznak a közösen támogatott törvénytervezetekről, és együtt kezdeményeznek jogszabályokat vagy parlamenti határozatokat. Kivételes esetben külön is benyújthatnak kezdeményezéseket, de erről előzetesen értesíteniük kell a másik frakció vezetőjét. (Agerpres)

Bezárja romániai üzemét a Solo Group francia divatipari vállalat

Bezárja romániai üzemét a francia divatipari vállalat, a Solo Group – írja a cég közleménye alapján az economedia.ro gazdasági hírportál. A Máramaros megyei Nagyszikarlóiban (Ciclarau) található üzem 2008-ban kezdett el termelni, tavaly 500-nál több dolgozót foglalkoztatott. A tulajdonos csak egyetlen termelési egységet kíván működtetni Közép- és Kelet-Európában, ez pedig nem a romániai lesz. A termelés leállítása és az alkalmazottak elbocsátása lépcsőzetesen történik, az üzemet 2027 végén zárják be. (MTI)

A következő évben befejezik

(Folytatás az 1. oldalról)

Az önkormányzat projektje 26 utcát érint, és amikor ez befejeződik, nem marad poros utca a településen, sőt a hozzá tartozó Székelytompán is korszerűsítik a ravatalozóhoz vezető utcát – mondta el *Tóth Sándor* polgármester, miután a múlt heti önkormányzati munkabeszámolója után erről a beruházásról kérdeztük.

A munkálatok a tavaly kezdődtek el, és szerencséjükre mindkét beruházást ugyanaz a kolozsvári cég nyerte el, így párhuzamosan tudtak haladni a megvalósításokkal, nem kellett két külön kivitelezőnek egymásra várnia. A mellékutcák egy részére már rákerült az első aszfaltréteg, és még néhány utca van előkészítve, ez utóbbiak esetében meg kell várni a laboratóriumi vizsgálatok eredményét, s ha a talajminta megfelelő paramétereket mutat, ott is leterítik az aszfaltszőnyeget. Amelyik utca viszont még nincs előkészítve, ott már idén nem fognak aszfaltozni – szögezte le a városvezető, hozzátéve, hogy a fejlesztési minisztériummal a jövő év végéig szóló szerződésük meg van kötve, tehát az idő nem

sürgeti őket, elsősorban a vezetékek lefektetése volt fontos, mert azt az augusztus végén zárult PNRR-programból finanszírozták, ott határidőkhöz voltak kötve.

Azt is elmondta: összetettebb projektekről van szó, nemcsak aszfaltozás szerepel benne, hanem ezzel párhuzamosan a megyei út mindkét oldalán és a mellékutcákban fedett sáncokat építettek ki, helyenként a sáncokat kibetonozták, új átereszeket is építettek, a kapubeállókat lebetonozták, a mellékutcákban egyik oldalon járdát is építettek.

A cég felé nincsen felhalmozott tartozásuk, már kétszer is nyújtottak be kifizetési kérelmet a minisztériumhoz, így a munka rendben halad, és a következő évben fejeződik be.

A közösségi érdek az első

Tavaly és idén is építőtelep volt az egész település, szinte minden utcát érintett a két beruházás legalább egyike. Mint minden ilyen nagyobb lélegzetű munkálat, ez is kényelmetlenségeket okozott, forgalomtorlódást, zajt, port és ezáltal kellemetlenségeket

Akadtak hiányosságok, kellemetlenségek is a munka során, de mindent kijavítottak

Fotók: Gligor Róbert László

is a lakosság körében. Ennek ellenére a helyiek nagy része megértően fogadta ezt, és most, amikor már látványosan szépülnek az utcák, sok pozitív visszajelzés érkezik.

Természetesen elégedetlenkedők is vannak, mindig vannak olyanok, akik úgy érzik, hogy az ő egyéni érdekeik sérültek, de az ilyen projekteket nem lehet csak egyéni érdekek szerint levezetni, a közösségi érdek a fontos – hangsúlyozta a polgármester. Az önkormányzat és a helyi tanácsosok is figyelték a munkamenetet, jelezték a hiányosságokat, tolmácsolták a lakossági észrevételeket. Mindeniket megvizsgálták, lehetőleg a helyszínen is tájékozódtak, hogy a lehető legjobb döntés, megoldás születhessen, de a nem lényeges, nem odavágó kéréseket nem vették figyelembe – magyarázta a városgazda.

Sikerült újrahasznosítani az aszfaltot

Tapasztalva azt, hogy az ilyen beruházásoknál a legtöbb esetben a kivitelező cég gép-

kocsivezetői, netán mérnökei is megpróbálnak némi „borravalót” szerezni maguknak, az önkormányzat nagyon odafigyelt a felmárt aszfalt kezelésére, hogy az ne „eladásra” kerüljön. Ebben Somodi Szilárd alpolgármesternek volt nagy szerepe, aki minden szállítmányt követett a kijelölt helyszínig, így több mint harminc tehergépkocsinyi aszfalt-törmeléklet tudtak megmenteni és felhasználni olyan mellékutcák burkolására, amelyekre nem kerül aszfalt a városhoz tartozó településeken. Ezért már kaptak köszönetet Székelytompáról is, de hasznosnak bizonyult ez a három félreeső település esetében is. Ugyanis Székelymosonban, Vecében és Székelybőben jelenleg a gázhálózat kiépítése folyik, így a helyreállítási munkákkal egy időben az aszfalttörmeléklet elterítik az utcákban, hogy megakadályozzák az esőzések esetén keletkező sárt. Csupáncsak egy kis odafigyelésre volt szükség – nyugtázta Tóth Sándor.

Jóváhagyta a hadsereg közép- és hosszú távú fejlesztési tervét a legfelsőbb védelmi tanács

Jóváhagyta a román hadsereg tíz évre szóló középtávú fejlesztési tervét, illetve a 2044-ig megvalósítandó átalakítási, felszerelési és fejlesztési programját az ország legfelsőbb védelmi tanácsa hétfőn.

Az ország nemzetbiztonsági testületének közleménye kiemelte: Románia kötelezettségét vállalt NATO-szövetségesei előtt, hogy 2035-ig védelmi kiadásai elérik a bruttó hazai termék (GDP) 5 százalékát, amiből 3,5 százalékot költ haderőfejlesztésre és a hadsereg humán erőforrásának motiválására, 1,5 százalékot pedig katonai célokra is használható civil beruházásokra.

A román hadsereg 2027–2036-os időszakra vonatkozó fejlesztési terve a védelemre elkülönített többéves pénzügyi források felhasználását részletezi a katonai felszerelések beszerzésének műveleti követelményeivel, illetve a jelenlegi kockázatokkal és fenyegetésekkel összhangban. A tanács szerint a védelmi költségvetési keret növelése lehetőséget kínál a román védelmi ipar számára a korszerűsítésre fejlett technológiák és szakmai tudás (know-how) bevonása, illetve a területen már jelentős piaci szereplőnek számító vállalatokkal való együttműködés révén.

A legfelsőbb védelmi tanács jóváhagyta az európai biztonsági akcióprogram (SAFE) keretében Románia rendelkezésére álló 16,6 milliárd eurós kedvezményes hitelkeret fel-

használásáról szóló jelentést. Az összeg nagyobbik, 9,5 milliárd eurós részét költik haderőfejlesztésre. A SAFE-programból infrastrukturális fejlesztéseket is finanszíroznak: egyebek mellett ebből a keretből akarják az ukrán, illetve a moldovai határig továbbépíteni a keleti országrészben részben elkészült A8-as autópályát.

A román fegyveres erők 2044-ig megvalósítandó, hétfőn elfogadott átalakítási, felszerelési és fejlesztési programja a harcképesség növelése, korszerű haditechnikai eszközök beszerzése révén teremti meg a feltételeket az alapvető célkitűzések – az ország területi integritásának, nemzeti szuverenitásának védelme, a stabilitást és a gazdasági fejlődést fenyegető veszélyek és kihívások elrettentése és a kollektív védelmi kötelezettségek ellátása – megvalósítására.

Az Egyesült Államok európai katonai jelenlének átalakulása tekintetében a védelmi tanács közleménye leszögezte: az amerikai jelenlét romániai megerősítését célzó intézkedéseket az ország biztonságát szolgáló stratégiai befektetéseknek tekintik. Románia és az Egyesült Államok kormányközi együttműködés keretében készíti elő annak a „befogadó nemzeti támogatásnak” (Host Nation Support) a részleteit, amelyek megalapozhatják az amerikai katonák és hadi felszerelések romániai jelenlétére vonatkozó döntéseket – közölte a román elnöki hivatal. (MTI)

Erről jut eszembe

Nagy Miklós Kund

Se üst, se halászlé, csak füst és kanászné! A rigmus négy tagjából csak az első kettő biztos, a másik kettő csupán a vásári bohóckodások hangulatát próbálná felidézni. Különben is hírlapi kacsának, álhírnek tűnhet az egész, amit hirtelen felkapott a média. De a tudósítások igazi szenzációként tálták, hogy a múlt hét végén Dobrudzsában, a Tulcea megyei Jurilovcán tömegek gyűltek össze a halászléfőző fesztiválra. Amit idén meg se rendeztek. Egymást érték a társasbuszok a lipován specialitásként ismert hallevest és más helyi finomságok élvezetét remélő turistákkal, a helyszínen meg semmi. Legfeljebb hüledezés. A település ilyesmire nem készült, a hagyományos hepaj ebben az évben elmaradt. Bizonyos turisztikai ügynökségek előzetes tájékozódás nélkül szerveztek oda szabadidős látogatást. Mi több, sokan bizonygatják, a mesterséges intelligencia is határozottan állította, hogy a delta, tengerközei eseményre érdemes elmenni. Ne bántsuk, tévedni emberi dolog. Vagy nem? Olyan jól lehet purpárlézni vele. De ebbe most ne menjünk bele. Abba se, hogy miként oldották meg a botrányosan kellemetlen helyzetet az ottaniak. Egyébként miért is hitték volna az önfeledten kóstolgatni, jót enni, jót inni szándékozók, hogy átverés, netán félreértés áldozatai lehetnek? Nincs olyan hétvége az ország bármely táján, ahol ne zajlana valamilyen népünnepély, ahol önfeledten mulathat, akinek kedve van hozzá. Ilyesmire apropó, évforduló, napforduló, más indíték könnyen előkotorható az ötlettárból.

Jól fog az össznépi kedvderítés, olyankor pláne, amikor mindenki morcos, harapós, mogorva az egyre mélyebbre sülyedő társadalomban. Nem számoltam, nincs is ilyesmire apparátusom, hogy megtudjam, a szűkebb régióban, a megyében, megyeszékhelyen, a vidéki szabadtéri bulizóhelyeken hány ilyen zenés, táncos, szórakoztató összejövetel, órákig tartó villámcsődület gyűjtötte egybe idén az embereket, de szerintem nagyon sok. Alig volt hétvége, sőt újabban hétközép is, amin ne lett volna itt, ott, amott valami ilyesmi. Lehetőleg zajjal, útlezárásokkal, elterelésekkel körítve. Szombat, vasárnap késő esténként a tűzijátékok ropogása is messzire hallatszik. Sokan bosszankodnak miattuk, sokan nem. A vásárhelyi vár sem volt talán még sohasem ennyire igénybe véve ilyen alkalmakra, mint az idei évből eltelt hónapokban. Egyes városalakók rosszallóan viszonyulnak a jelenséghez, mások örülnek neki. Magam is túlzónak tartom időnként a véget nem érő hacacárét, de sok olyan rendezvény, koncertsorozat, egyéb színvonalas program is van ott, amin szívesen részt veszek, sőt büszkén ajánlom is a városba külföldről érkező ismerősöknek. A rendet, nyugalmat, civilizált kikapcsolódást óhajtók, a várféltők, illetve a bulizást, ricsajt, féktelen hangoskodást szorgalmazók között kellene megtalálni valahol középen az egyensúlyt teremtő megoldást, hogy ami érték, az ne sérüljön, de a mérték se zárja ki feltétlenül azt, ami nívós, ám a pejoratív értelmű amatőrség bélyege folytán maradhat ki a rendezvények körforgásából.

Zenei tehetségkutató verseny

Kihirdették a Local Talent Fest győzteseit

A múlt hét végén igazi fesztiválhangulat költözött a marosvásárhelyi várba, ahol napfényes, vidám környezetben gyűltek össze a családok, barátok és a fiatal tehetségeket biztató lelkes érdeklődők. A színpad előtt ülve, kötetlen és közvetlen légkörben élte át a közönség a fellépők izgalmát.

Sófalvi Szidónia

A marosvásárhelyi önkormányzat által támogatott rendezvény-sorozat idén is óriási érdeklődést váltott ki a helyi közösségben: a közel hatvan jelentkező közül negyvenkét produkció jutott el a válogatókig, a szeptember 6-i nagy gálán pedig a tizenhat legkiemelkedőbb előadó mutathatta meg tudását a zsűri és a nézők előtt. A kora délutántól zajló szórakoztató

versenyt este Vizi hangulatos fellépése koronázta meg, felkészítve a terepet a nap leginkább várt pillanatára.

Az esti órákban, a megvilágított várbeli színpadon került sor a várva várt eredményhirdetésre, ahol a fiatal művészek büszkén vették át az elismerő okleveleket és a Plaza M által felajánlott ajándécsomagokat. Az idei kiadás fődíját és a trófeát az elképesztő hangú Antonia Muntean érdemelte ki, aki lenyűgöző ének-

Fotók: Local Talent Fest

előadásával teljesen elvarázsolta a szakmai zsűrit, így ő térhetett haza az első helyért járó 1500 lejes pénzjutalommal. A dobogó második fokára az ugyancsak kiváló énektudásával hódító Călin Vintilă állhatott fel 1100 lejes díjjal, míg a harmadik helyezést és a 800 lejes jutalmat a rendkívül energikus és látványos showdance produkciót nyújtó Alexandra Căușan szerezte meg.

A közönség kedvencei idén Ana Dreduțean és Aida Medeșan lettek, akik elragadó táncukkal érdemelték ki a népszerűségi díjat és az azzal járó 300 lejt. A szervezők és a szak-

mai zsűri azonban a dobogósokon kívül más ígéretes tehetségekre is felfigyelt, így különleges különdíjak is gazdára találtak: Anastasia Levay egy stúdiómunkát nyert Vízivel, míg az Absolute Teenagers zenekar a közös stúdiózás mellett egy önálló koncertlehetőséget is kapott a The Office klubban. A várban megrendezett gála és a megható pillanatokban gazdag eredményhirdetés ismét bebizonyította, hogy Marosvásárhelyen rengeteg érték és tehetség rejtőzik, akiknek csak egy ilyen támogató közösségre és lehetőségre van szükségük a kibontakozáshoz.

HÉTKÖZNAPI TÖRTÉNET

Nagy Székely Ildikó

Réges-régen egy rövidnadrágos, „vékonyság” falusi fiúcska első nap ment iskolába a Kovászna megyei Gelencén. Tele volt a gyomrocskája lepkékkel, mert hát először lépett be a tanintézet udvarára. Ötven évvel ezelőtt ugyanaz a „fiúcska” öltönyben, nyakkendősen, egyetlen román szót sem tudva lépett be egy szilágysági falu iskolájának udvarára, hogy román tagozaton fizikát tanítson. Ezután minden szeptemberben neki is szólt a tanévnyitó csengő, ő pedig ünneplőbe öltözve állt az iskolakapuban, és várta a diákokat. Kilenc esztendővel ezelőtt már nem lépett be az iskola kapuján, az volt az a szeptember, amikor Marosvásárhelyre hozta egy autó – így körvonalazta Fejér Marika néni férje, Zoltán közelebbi-távolabbi évtizedeinek közös pontját, a nyár végével érkező új kezdeteket.

A melegszívű, ösztönös derűvel megáldott házaspár – amely e rovatban néhányszor már megmutatkozott, legutóbb nagyobbik lányuk, Anna barátjának révén, a Mesekávé és „ez gogos” című történetben – közel egy évvel Krisztina unokája születése után határozta el, hogy kovásznai otthonából Vásárhelyre költözik, hogy amíg a szülők dolgoznak, a kicsi nagyszülői gondoskodásban, szeretetben növekedjen. Eredetileg egyetlen esztendőre gondoltak, kilenc lett belőle. Most pedig újra csomagolnak, ez az ősz ugyanis végleg hazaviszi őket Kovásznára. A lányka gyönyörű kiskamasszá cseperedett, nincs már szüksége

állandó felügyeletre, így Marika néniék most már „igazán nyugdíjba vonulhatnak”. Az itt töltött éveket azonban nem lehet szó nélkül lezárni, főleg mert olyan üzenetet hordoznak, amely talán nem egy olvasónak képes visszaadni az embertársakba vetett hitet.

– Szorongva kérztünk meg ide, ez az igazság, hiszen a kisvárosban, ahonnan jöttünk én mindenkinek a Marika nénije voltam, a párom pedig mindenki Zoli bácsija vagy tanár bácsija. Itt a gyerekeinken kívül senki ismerősünk nem volt – kezdett bele a történetbe ősz hajú, tiszta tekintetű beszélgetőtársam. – De nagyon sok szép emléket, élményt hozott nekünk ez az idő. A lelkünkhozó nők a szomszédok – gyengült el egy pillanatra Marika néni hangja. – A szeretetünkkel tudtuk közel engedni őket magunkhoz, és jóindulatot, segítőkészséget kaptunk viszonzásként. És nem csak a tömbházlakók részéről. A párom kettőnk közül a bevásárló, ő könnyebben mozog, és nem sokkal azután, hogy idejöttünk, a közeli boltban, ha éppen nem volt készleten a keresett termék, mindig azt a választ kapta, hogy „most nincs, de lesz, félretegyük?”. Nekünk, öregeknek sokat számított, hogy nem kellett hatszor járni ugyanazért az árucikkért. Az albérletünk a piacra néz, a férjem gyakran onnan vette meg a gyümölcsöt, zöldséget. Az ottani árusok is megajándékoztak a kedvességükkel, nem egyszer mondták: „tudjuk, hogy nyugdíjasok, nem baj, ha most nincs pénzünk, majd megkapjuk, amikor

Kilenc szeretetesztendő

kihozza a postás a nyugdíját”. Amikor pedig éppen nem volt olyan termékük, amire szükségünk lett volna, önzetlenül irányítottak ahhoz az áruhoz, akiről tudták, hogy kiváló minőséget kínál. Lassan-lassan mindenki befogadott bennünket a szívébe, a férjemet most már itt is Zoli bácsinak meg tanár bácsinak szólították, engem pedig Marika néniének. Egyetlen rossz tapasztalatot sem tudok felidézni. Amikor hajnali 6-kor igyekeztünk a lányomékhöz, hogy a kisunokám egy percig se maradjon felügyelet nélkül, a taxisofőr türelmesen megvárta, mert látta, hogy nem könnyű nekem a mozgás; amikor valamiért haza kellett utaznunk Kovásznára, a buszsofőr, mivel tudta, hogy sok a csomagunk, képes volt a tömbházunkig jönni értünk, és otthon is a lakásunk előtt tett le. Abban, hogy az egyetlen marosvásárhelyi esztendőből kilenc lett, elsősorban a lányomékhöz támogatása motivált, de az is szerepet játszott a maradásunkban, hogy az itteniek ennyire befogadtak a kicsi lépcsőházi közösségbe és a nagyobb piaci közösségbe egyaránt. Itt újra megbizonyosodhattunk arról, amit addig otthoni valóságként éltünk meg: léteznek jó emberek.

Arra kértem Marika nénit, hívjon elő néhány emléket az unokával közös történetekből is.

– Amikor ideköltöztünk, nem váltottunk családorvost, a kovásznainál maradtunk. Háromhavonta fel kellett íratni a gyógyszerimeket, a férjem olyankor pár napra hazautazott. Egy ilyen alkalommal

egyedül mentem Krisztinára vizsgázni, aki akkor még óvodás sem volt. Egy ideig csendben szomorkodott, aztán egyszer csak megölelte a hintaszéket, amiben a tatájával meseolvasás közben szoktak üldögelni, és elsőhajtotta magát, hogy „nincs a babának édestatája”. Ezt sokáig emlegettük. Egyébként ennek az óvoda előtti időszaknak is megvolt a programja. Dél előtt Krisztina sétálni ment a tatájával, ez elmaradhatatlan része volt a napnak, ha vénasszonyok potyogtak volna, ők akkor is útnak indulnak. Ha nem igyekeztem az öltöztetéssel, hogy a megszokott időben felkerekedhessenek, az unokám hozta a ruhácskáját, és így sürgetett: „káp-kop, káp-kop”. A lányomékhöz Tudor negyedi lakásától a központig mentek, ez egy olyan rituálé volt, amihez mindig hozzátartozott a galambetetés és a meleg pereg májszólása. Mire visszaértek, megvolt az ebéd. A párom közben hazament az albérletünkbe enni és kicsit megpihenni, mi pedig a lányoméknál dőlünk le az unokámmal egyet szundítani. Nemrég beszélgettünk Krisztinával erről az időszakról, és ő azt mondta, nem sokra emlékszik ezekből a délutáni elcsendesedésekből, de a karomra, amivel védőn tartottam, és amit ő mindig ölelt, igen. Az óvodás időszakban az édesapja vitte reggel a gyerekközösségbe az unokánkat, és mindig a férjem ment utána. Krisztina tudta, hogy a tatája soha egy percet sem késik, ez a bizalom ezekben az években erősödött meg benne igazán. A vakációkban reggelente a párom ment utána a lá-

nyomékhoz, és lehozta ide hozzánk. Itt aztán minden volt: játék, viccelődés, a székelő észjárás megannyi megmutatkozása, amire az unokám, roppant okos leánya lévén, azonnal reagált. Amikor aztán elkezdődött az iskola, egy ideig a férjem minden délből hazahozta hozzánk Krisztinát. Ez addig tartott, amíg nem kezdte igényelni az osztálytárs barátnőikkel közös délutáni iskolás programot. Most, hogy megnőtt, lejárt az itteni küldetésünk, de olyan nehéz elmenni... Az egyik szemünk sír, a másik kacag. Amikor idejöttünk, mindkettő kacagott... A hazakészülés is döcögősen megy. Valamit összecsomagolunk, aztán leállunk, és inkább főzök valamit a gyerekeknek, a férjem pedig elviszi nekik.

– Van-e Marika néniéknek valamilyen „haditerve” a hazaköltözés utáni időszakra? – kérdeztem, mielőtt elköszöntem.

– Nagyon is van – csillant fel beszélgetőtársam szeme. – A fiam megígérte, hogy ezután gyakrabban jön Kovásznára, a családjával ugyanis nagyon szeretik az ottani borvizet. Én azóta már elgondoltam, hogy autóval bármit el tud hozni, úgyhogy pár nappal az érkezése előtt megtudakolom tőle meg a lányoméktól, hogy ki mit kér, és mire a fiam megjön, mindent elkészítek. Meg, persze, az eltevésekkel is igyekszem majd segíteni a fiatalokat. A páromnak emellett még van egy boldogan vállalt feladata: októberben a lányomékhöz egy hétre külföldre utaznak, a négy lábú családtagjukat pedig nem vihetik magukkal, így „tata” jön Vásárhelyre „cicaszitternek”. De ha szükség lesz a segítségére, máskor is visszatér, ha csak pár napra is.

SZERKESZTETTE: BENEDEK ISTVÁN

Otthoni ízek a kundi gasztropontban

„Mint amikor hazamész mamához”

Fotó: Nagy Tibor

Tavaly októberben számoltunk be arról, hogy a közeljövőben helyi ízeket kínáló gasztropont nyílik a népszerű kundi sajtműhely mellett. Tíz hónap múlva kerestük fel újra az idén éppen tizedik évébe lépett manufaktúra tulajdonosát, **Varga Istvánt**, aki a tőle megszokott vendégszeretettel mutatta be rusztikus berendezésű vendéglátóegységét.

Nagy Székely Ildikó

– Tavaly decemberben, pontosabban karácsony után nyitottuk meg a helyet, azóta néhány születésnap és szűkebb körű konfirmálási ebédet is felszolgáltunk. A gasztropont lényege, hogy lehetőleg a saját gazdaságból származó vagy helyi termelőktől – és semmiképpen sem nagykereskedésből – vásárolt, húsféle esetében bevizsgált nyersanyagból készülhet többfogásos menü legtöbb 12 személynek. Kicsit olyan, mint amikor az ember főz a családjának, és valamivel több mennyiséget készít, hogy másokat is megkínálhasson. Az ötlet a néhai Ivan Patzaichin olimpiai és világbajnok kenustól származik, válaszként arra, hogy a Duna-deltában mindenki főzte, sütötte a halat, de senkinek nem volt rá engedélye – ismertette a vállalkozó a gasztropontok megszületésének előzményét. Varga Istvánt arra kértük, körvonalazza a hely működési rendjét, illetve az ételkínálatot.

– Egyelőre hétvégenként fogad-

juk a vendégeket előzetes bejelentkezés és az ételről való egyeztetés alapján. De az a tervem, hogy egy egyszerűsített mindennapi menüt tudjak előkészíteni, amihez nem szükséges telefonos vagy internetes foglalás. Ilyen étel lenne például a befőtt hús, amihez gyorsan összedobható valamilyen szós vagy a sajtos nokedli. A gasztropontok működési szabályzata szerint naponta két menüt lehet felkínálni, aminek tartalmaznia kell az előételt, a levest, a főételt és a desszertet. Emellé természetesen jár a víz, a kávé, a tea, egy pohár bor vagy pálinka.

– *Mire esik a hangsúly a menü összeállításakor?*

– A hagyományos erdélyi magyar és szász ételekre. Ilyen például a hagyományos csirkepaprikás vagy a grízes, tejfölös krémmel készülő szász lepény.

– *Beszélgünk kicsit a berendezésről is.*

– Személyiséget akartam adni ennek a helynek, ezért a bútorzattól kezdve az edényeken és a kávékészleten át az egyéb kellékekig,

például a rádióig vagy a rádióval kombinált lemezjátszóig minden régi. Ez utóbbi berendezést Németországból vettem, jól működik. A plafonon lévő lámpák régi itatókból lettek kialakítva, és az ablakok is a retró hatást erősítik. Azt szerettem volna, hogy annak, aki ide betér, az legyen az érzése, hogy hazament falura a mamájához. A zene lemezről megy: dzsesszt, klasszikus zenét, magyar és német nótákat is lejátszunk a vendégeinknek.

– *Hogyan látod a kundi gasztropont jövőjét?*

– Hátnál, a kertben egy pihenőövezetet, úgynevezett relaxzónát szeretnék kialakítani, ahol a gyerekekre állatsimogató és játszótér is várna. A szomszédban, a régi, felújított evangélikus papi lakon most készül egy nyolcszobás, 16 férőhelyes panzió, amelynek reményeim szerint jövőben saját étterme is lesz. Ebből a két vendéglátóegységből szeretnék egy teljes szolgáltatáscsomagot létrehozni. Persze még hosszú utat kell bejárnunk, amíg mindez megvalósulhat. Jelenleg az udvart készülünk macskakővel burkolni – mondta Varga István, aki szerint a vidéki turizmus még kihasználatlan potenciálja abban rejlik, hogy a vendég a kedvére való ellátás mellett az aktív pihenésre, élménygyűjtésre is lehetőséget kapjon.

Allianz Research: Az extrém hőség egyre inkább gazdasági kockázattá válik

Az extrém hőség egyre inkább strukturális gazdasági kockázattá válik, 30 Celsius-fok körül van az a pont, amely felett minden további fok egyre nagyobb veszteséget okoz – derül ki az Allianz Research friss elemzéséből.

Az MTI-nek csütörtökön elküldött összefoglalóban jelezték: a kutatók számításai szerint 30 és 35 fok között minden további Celsius-fok átlagosan mintegy 3 százalékkal csökkenti az egy ledolgozott órára jutó gazdasági teljesítményt, miközben az energiateljesítmény 35 fok környékén fokként mintegy 1,2 százalékkal emelkedhet, vagyis éppen akkor drágul a működés, amikor az emberek teljesítménye romlik. A hatás nem csak a szabadban dolgozókat érinti, a forró éjszakák rontják az alvásminőséget, így a másnapi koncentrációt és teljesítményt is kedvezőtlenül befolyásolják.

Az Allianz Research egy stresszforgatókönyvben azt vizsgálta, milyen gazdasági következményekkel járna, ha 2026 és 2030 között sorra megismétlődne az egyes országok 2014 és 2024 közötti időszakának legforróbb éve. Az eredmények szerint a hőségnek leginkább kitett európai gazdaságokban az ötéves kumulált GDP-veszteség elérheti az 507 százalékot.

A hőség a beruházásokat is jelentősen mérsékelheti. Az Allianz Research stresszforgatókönyvében az érintett gazdaságokban a beruházások volumene átlagosan mintegy 8 százalékkal maradhat el az alapforgatókönyvtől. Az elhalasztott vagy elmaradó beruházások gyengítik a jövőbeli termelési kapacitásokat, ezáltal a hosszabb távú gazdasági növekedést is fékezhetik.

Az Allianz Research szerint a hőstresszel járó események száma az 1980-as évek óta hétszeresére nőtt, az egy eseményre jutó átlagos halálozás pedig ötszörösére emelkedett. Európa sérülékenységét az idősödő népesség, a hőt megtartó sűrű városi beépítettség és a viszonylag alacsony légkondicionáló-ellátottság együtt növeli.

Az Allianz Research elemzése szerint a hőhullámok gazdasági hatása nem korlátozódik az extrém időjárás okozta közvetlen károokra. A hőterhelés csökkenti a termelékenységét, növeli az energiaigényt és egyre nagyobb nyomást helyez a vállalatok működésére. A hőségre már nemcsak környezeti vagy egészségügyi kérdésként kell tekinteni, hanem olyan üzleti kockázatként, amely tudatos felkészülést és alkalmazkodást igényel – írták. (MTI)

Târgu Mureș
Marosvásárhely

Marosvásárhely az európai Art Nouveau városok térképén

Városunk csatlakozott a Réseau Art Nouveau Network és az Art Nouveau European Route hálózatokhoz – két olyan európai szervezethez, amelyek a szecessziós örökség védelmét és népszerűsítését tűzték ki célul.

Több mint 150 olyan épületünk van, amely őrzi e stílus jegyeit, köztük a Kultúrpalota és a Megyeháza (Közigazgatási Palota) a legismertebb jelképek.

A csatlakozás, amely a Visit Maros és a Maros Megyei Múzeum közreműködésével valósult meg, nagyobb láthatóságot jelent Marosvásárhely számára, és új lehetőséget teremt arra, hogy európai szinten is megmutassuk városunk örökségét és identitását.

A polgármesteri hivatal bel- és külkapcsolati osztálya

Késve kezdődik a labdarúgó 4. liga

Csupán a hét végén, szeptember közepén rajtol a labdarúgó 4. liga, bár a sokéves szokás szerint a megye legmagasabb szintű bajnoksága elsőként, augusztus végén, szeptember első napjaiban rajtol általában, míg az alsóbb szintű pontvadászatok csupán egy-két héttel később indultak. Az idén azonban nem csupán megkésett két héttel a bajnoki rajt, de a programot is csak szeptember első napjaiban tették közzé, miközben a második értéksoportban és az 5. ligában már rég ismert volt a program. Ezért aztán – ezen a szinten szokatlan módon – szeptember 30-ára egy hétközi forduló is beiktattak.

Végül kiderült, hogy a bajnokságba 14 csapat iratkozott be, a tavalyi mezőnyből csupán a két viszszalépő, Magyaró és Dános hiányzik. Helyettük ismét felnőttcsapatot indít az ACS Marosvásárhely, amely egy éve visszalépett a 3. ligából, miután az FC ASA-val megkötött előszerződése semmissé vált. Szintén ott lesz a mezőnyben egy nyárádtői csapat, Junior 2022 néven (a korábbi klubok a Marosvásárhelyhez közeli kisvárosban Viitorul, illetve

Unirea 2018 néven működtek). Amióta a 2. ligában szereplő Unirea 2018 átadta a helyét az FC ASA-nak, azóta Nyárádtőnek nem volt felnőttcsapata, noha a városban 2. ligára alkalmas stadion, Malomfalván pedig korszerű műfüves edzőpálya van.

Az első fordulóban az alábbi mérkőzéseket rendezik: Szászrégeni CSM Avântul – Radnóti CS, ACS Marosvásárhely – Marosvásárhelyi Academia Transilvania, Búzásbesenyői ACS – Erdőszentgyörgyi CSO, Dicsőszentmártoni CSM – Szováti ACS, Nyárádszeredai ACS – Marosoroszfalui Mureșul, Marosvásárhelyi Vulturii – Mezőrűcsi Câmpia, Marosludasi Mureșul – Nyárádtői Junior 2022.

Addig is a hétvégén lejátszották a megyei Szuperkupát a megyeszékhelyi Academia Transilvania és Vulturii között. A számos ismert focistát (Astafei, Fülöp István, Szilágyi Loránd) felvonultató Academia Transilvania 2-0-ra nyerte a találkozót. A gólokat Fülöp (1.) és Căținean (60.) szereztek. *(bálint)*

Kupamérkőzésekkel rajtolt a megyei labdarúgóidény

A labdarúgó-Románia-kupa megyei szakaszának első körével rajtolt a helyi szintű labdarúgóidény. Az első körben a 4. liga második értéksoportja, valamint az 5. liga csapatai vettek részt, néhány csilgászatí eredmény is született. Sajnos voltak olyan mérkőzések, amelyeknek az eredményét két nappal később sem volt képes közölni a megyei labdarúgó-egyesület.

Románia-kupa, megyei szakasz, 1. kör: Csíkfalvi Millennium – Jeddi ACS 3-1, Sáromberki Progresul – Alsóidecsi Băile Sărate 6-1, Nyárádmagyarósi Bekecs – Nyárádkarácsoni Scânteia 2-4, Lövéri Zorile – Görgénysóaknai Viitorul 0-10, Dédai Donca – Bátosi Viitorul 4-2, Nyárádkarácsoni Viitorul – Harcói Fereze 3-4, Egrestői Locomotiv – Harasztkeréki Farel 0-12, Cintosi Comuna – Mezőzáhi ACS 6-3, Küküllőszéplaki Viitorul – Vámosgálfalvi Prietenia 3-1, Mezőtőháti Arsenal – Mezőpagocsaí ASF 2-5, Mezőszentmártoni Progresul – Mezőcekedí Real 2-5, Szászbogácsi Voința – Haranglábi Viitorul 0-11. A Désfalvi ACS – Kerelőszentpáli Forța, Gerendkeresztúri Flacăra – Mezőgerebenesi Viitorul, Nyárádgálfalvi Stăruința – Gyulakutai Târnava, Kerelői Mureșul – Somosdi Steaua mérkőzések eredményeit nem közölték.

Antonelli a mezőny végéről rajtolva nyerte a hazai futamát

A világbajnoki pontversenyt vezető és hazai közönség előtt szereplő Andrea Kimi Antonelli, a Mercedes pilótája a 19. helyről rajtolva nyerte meg a vasárnapi Forma–1-es Olasz Nagydíjat Monzában. A 20 éves bolognai születésű versenyzőnek ez volt pályafutása hetedik futamgyőzelme, mindet az idén aratta. Antonelli személyében 60 év után nyert újra olasz pilóta Monzában F1-es viadalt.

A parádés teljesítménnyel győztes hazai kedvenc mögött csapattársa, a brit George Russell végzett másodikként, míg a dobogó alsó fokára a négyszeres világbajnok Max Verstappen, a Red Bull holland sztárja állhatott fel.

A rajtnál a pole-pozícióból indult Pierre Gasly (Alpine) megtartotta a vezető helyet, de ez nem sokáig tar-

tott, az első kör végén ugyanis Russell, valamint az első kanyarban ferrari csapattársát, Lewis Hamiltont leszorító Charles Leclerc is elment mellette.

Az Alpine francia versenyzője nem törődött ebbe bele, és azonnal visszaelőzte Leclerc-t, akit aztán Verstappen is hagyott, majd a cél-egyenesre fordulva Oscar Piastri (McLaren) támadta meg. Ezt Leclerc-nek sikerült visszavernie, de a Parabolica-kanyarban túl hamar lépett a gázra, megbicsaklott alatta a Ferrari, amely aztán nagy sebességgel átcúsúzott a sódérágyon, és a gumifalba csapódott.

A baleset miatt piros zászlóval félbeszakították a futamot, a roncsot saját lábán elhagyó monacói versenyzőt pedig a pálya kórházába szállították kivizsgálásra.

A viadal nagyjából 30 percní kényszerszünet után folytatódhattott, mégpedig újabb állórajttal, amelyet meg kellett ismételni, mert Cunoda Juki (Racing Bulls) rosszul állt fel a rajtrácsra.

Végül aztán sikerült startolnia a mezőnynek, Russell pedig az élen maradt, közvetlenül mögötte Gasly száguldott, s bár a másik Alpine-nal Franco Colapinto feljött harmadiknak, rövidesen kicsúszott és visszaesett. Közben Verstappen hagyta Gaslyt, és átvette a második helyet, hamarosan pedig Hamilton is hagyta a franciát.

Antonelli eddigre már hatodik volt, s aztán ő is meg tudta támadni Gaslyt, akit nem sokkal korábban Piastri is hagyott. Az összetettben éllovas olasz Mercedes-pilóta gond nélkül hagyta maga mögött Gaslyt,

az élen pedig szintén helycsere történt, Verstappen ugyanis meg tudta előzni Russellt.

Antonelli kisvártatva Hamiltont és Piastrit is maga mögé utasította, majd a vezető pozíciót visszaszerző Russell mögé sorolt be másodiknak, miután hagyta Verstappent. Közben a negyedik pozícióért Hamilton és Piastri csatázott folyamatosan, s ebbe a küzdelembe „beszállt” Gasly, valamint a vb-címvédő Lando Norris (McLaren) is.

Antonelli a 17. kör elején a cél-egyenesben megtámadta és simán megelőzte Russellt, majd kettejük között oda-vissza előzgetés alakult ki, végül Russell maradt az élen, s őt sorrendben Antonelli, Verstappen, aztán jelentősebb lemaradással Piastri, Hamilton és Norris követte.

A 28. körben – virtuális biztonsági autós szakaszban – a Mercedes a bokszbá hívta kerékcserére Anto-

győzelem és egy döntetlen után a hét végén 3-0-s vereséget szenvedett az Athletic Bilbao otthonában.

Sallai Roland csapata, a Galatasaray tavasszal sorozatban a negyedik bajnoki címét szerezte meg, így tavalyhoz hasonlóan ismét a főtáblán szerepelhet. Az előző kiírásban a huszadik helyen végezve játszhatott a nyolcaddöntőbe jutásért, és a Juventust hosszabbítás után búcsúztatta, a legjobb 16 között azonban a Liverpool a végállomást jelentette számára.

A lisszaboni Sportinggal – mostani ellenfelével – még sosem játszott a 26-szoros török bajnok, amely egy döntetlennel, illetve három győzelemmel kezdte a török bajnokságot. Sallai a már megszokott jobb oldali védő pozícióban mind a négy mérkőzésen tagja volt a kezdőcsapatnak, és egy gólt szerzett. A Galatasaray mérkőzése is ma 22 órakor kezdődik.

A címvédő Paris Saint-Germain hazai pályán a Slovan Pozsony ellen kezdí az alapszakaszt, míg az előző sorozatban döntős Arsenal a Napoli vendége lesz. Emellett a spanyol bajnok Barcelona is ma kezdí meg szereplését a legrangosabb európai kupasorozatban, méghozzá hazai pályán a holland Feyenoord ellen.

Fotó: az F1 közösségi oldala

A statisztika a Liverpool mellett szól az Atletico ellen

A Szoboszlai Dominiket és Kerkez Milost foglalkoztató Liverpool a múltban rendre jól kezdett hazai pályán a labdarúgó Bajnokok Ligájában, márpedig ma 22 órától az Anfielden fogadja az Atlético Madridot az alapszakasz első fordulójában.

A hússzoros angol bajnok még sosem veszítette el idénybeli első találkozóját a BL-ben vagy korábban a Bajnoksapatok Európa Kupájában, amikor pályaválasztó volt. Mérlege tíz győzelem és két döntetlen, de szintén növelheti a liverpooli játékosok önbizalmát, hogy az alapszakaszban – egykor csoportkörben – hatmérkőzéses győzelmi sorozatot építettek fel spanyol klubokkal szemben. Tavaly ugyancsak az első fordulóban találkozott a két csapat, a Liverpool 3-2-re nyert az Anfielden, a győztes gólt Szoboszlai Dominik szögletét követően Virgil van Dijk fejelte a 92. percben.

A két magyar válogatott légiós csapata új edzővel, a spanyol Andoni Iraolával kezdte az idényt, és három forduló után veretlen a Premier League-ben, két döntetlen után pénteken az Ipswich vendégeként megszerezte első győzelmét a bajnokságban.

Az Atlético egy mérkőzéssel többet játszott már a La Ligában, két

Eredmények

Forma–1-es Olasz Nagydíj, Monza (53 kör, 306,720 km)

** pontszerzők:* 1. Andrea Kimi Antonelli (olasz, Mercedes) 1:51:15.281 óra, 2. George Russell (brit, Mercedes) 3.857 másodperc hátrány, 3. Max Verstappen (holland, Red Bull) 14.718 mp h., 4. Lando Norris (brit, McLaren) 19.056 mp h., 5. Oscar Piastri (ausztrál, McLaren) 19.253 mp h., 6. Lewis Hamilton (brit, Ferrari) 24.655 mp h., 7. Pierre Gasly (francia, Alpine) 27.351 mp h., 8. Arvid Lindblad (brit, Racing Bulls) 45.136 mp h., 9. Franco Colapinto (argentín, Alpine) 47.353 mp h., 10. Cunoda Juki (japán, Racing Bulls) 58.187 mp h.

** pole-pozíció:* Gasly

A vb-pontversenyek állása

** versenyzők:* 1. Antonelli 267 pont, 2. Russell 201, 3. Hamilton 191, 4. Norris 171, 5. Charles Leclerc (monacói, Ferrari) 155, 6. Verstappen 127, 7. Piastri 116, 8. Isack Hadjar (francia, Red Bull) 71, 9. Liam Lawson (új-zélandi, Racing Bulls/Red Bull) 51, 10. Gasly 41, 11. Lindblad 29, 12. Colapinto 21, 13. Oliver Bearman (brit, Haas) 18, 14. Gabriel Bortoleto (brazil, Audi) 10, 15. Carlos Sainz Jr. (spanyol, Williams) 6, Nico Hülkenberg (német, Audi) 6, 17. Alexander Albon (thaiföldi, Williams) 5, 18. Esteban Ocon (francia, Haas) 3, Fernando Alonso (spanyol, Aston Martin) 3, 20. Cunoda 1;

** csapatok:* 1. Mercedes 468 pont, 2. Ferrari 346, 3. McLaren 287, 4. Red Bull 204, 5. Racing Bulls 75, 6. Alpine 62, 7. Haas 21, 8. Audi 16, 9. Williams 11, 10. Aston Martin 3.

A kártyarendszer is akadozott Digitális portál a betegellátásban

Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (CNAS) új digitális portálja, az e-Sănătatea Mea szeptember 1-jén lépett működésbe – és bár az érintettek káosztól tartanak –, a betegellátás adminisztrációját alakítanak át. A portál egyetlen online felületen gyűjti össze a páciensek teljes elektronikus egészségügyi dokumentációját, a recepteket, a dokumentumokat és az állami egészségügyi rendszerben elszámolt szolgáltatások előzményeit.

A családorvosok szerint a rendszer tényleges használatához szükséges oktatás, jogszabályi háttér, szoftveres illesztés és több funkció azonban még hiányos. Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár közleménye szerint a régi rendszer egyelőre nem szűnt meg. A családorvosok továbbra is a megszokott módon rendelnek, használható az egészségügyi kártya, és továbbra is használatban maradnak a papíralapú nyomtatványok, ugyanakkor az egészségügyi ellátás igénybevételének nem feltétele, hogy a beteg regisztráljon az e-Sănătatea Mea portálon.

A portál, amely a <https://portal.esanatateamea.ro> címen érhető el, valamennyi felhasználói kategóriát – állampolgárokat és egészségügyi szolgáltatókat egyaránt – kiszolgál, és célja, hogy egyetlen hozzáférési pontot biztosítson a digitális formában elérhető egészségügyi szolgáltatásokhoz és információkhoz.

A portál új funkcióinak bevezetése fokozatosan történik, miközben az országos egészségbiztosítási kártya továbbra is érvényben marad. A bevezetés első szakaszában a portálra történő regisztrációt követően a páciens többek között hozzáférhet az egészségbiztosítási jogviszonyához, a szolgáltatásokhoz, kórtörténetéhez és receptjeihez is. Megtekintheti az Országos Egészségbiztosítási Pénztár (CNAS) által végzett elszámolásokat, az egészségbiztosítási kártyával és az egész-

ségbiztosítási pénztárral kapcsolatos alapvető információkat, valamint azon egészségügyi szolgáltatók listáját, amelyekhez online időpontot foglalhat.

A fő cél, hogy a páciens egyszerűbben hozzáférjen a saját online egészségügyi dossziéjához, így a betegeknek nem kell minden egyes információért nyomtatott dokumentumokra támaszkodniuk. A portál használata nem kötelező, a CNAS alternatív eszközként ajánlja, így a hagyományos ügyintézés is megmarad.

A CNAS (Országos Egészségbiztosítási Pénztár) elnöke szerint a biztosítással nem rendelkező betegek is hozzáférhetnek az e-Sănătatea Mea platformhoz. Tehát a platform minden romániai állampolgár számára elérhető, a biztosítottaknak és a biztosítás nélkülieknek egyaránt.

Hogyan érhető el a portál? – A ROeID-fiók aktiválása

A portál az e-sanatateamea.ro címen érhető el, amely megnyitja azt az oldalt, ahol a betegek bejelentkezhetnek. A platform eléréséhez a betegeket arra ösztönzik, hogy időben hozzák létre digitális identitásukat a ROeID alkalmazás segítségével. Ezáltal biztosított, hogy az e-Sanatatea Mea portálra belépő személy az adott személy legyen, kizárva a hamis identitást. Az e-Sănătatea Mea platformon a páciensek 12 különböző modulon keresztül érhetik el egészségügyi

adataikat és dokumentumaikat. A hitelesítés a ROeID-n, az országos digitális személyazonosítási rendszeren keresztül történik, amely egyben biztosítja az állampolgárok személyes egészségügyi adatainak védelmét is.

A ROeID alkalmazás letölthető az App Store-ból vagy a Google Play áruházból, majd az alkalmazásban elérhető útmutatást kell követni. További információk a ROeID – állampolgároknak oldalon találhatók. A személyes egészségügyi adatok kezelése során alkalmazott magas szintű biztonsági követelmények miatt a személyazonosság jóváhagyása 24–72 munkaórát is igénybe vehet, különösen nagyobb leterheltség idején. Ezért ajánlott a ROeID aktiválását időben elvégezni.

– Következő lépésként az állampolgároknak be kell lépniük az e-Sănătatea Mea portálra. A felhasználó megnyitja a <https://portal.esanatateamea.ro> oldalt, majd kiválasztja a „Bejelentkezés ROeID-del” lehetőséget.

– Hitelesítés ROeID-en keresztül. Meg kell adni a ROeID-fiókhoz tartozó e-mail-címet és jelszót. Fontos, hogy a megadott adatok valósak és naprakészek legyenek.

– Hozzáférés engedélyezése a ROeID-adatokhoz. A portálon keresztül a rendszer kéri a felhasználó hozzájárulását a ROeID-en keresztül szolgáltatott adatok felhasználásához.

– A hozzáférés befejezése. Az adatok ellenőrzésére szolgáló lépések elvégzése után elérhetővé válik az e-Sănătatea Mea-fiók.

Amennyiben a felhasználók nehézségekbe ütköznek a platformhoz való csatlakozás vagy aktiválás során, az esm@cnas.gov.ro e-mail-címen jelezhetik – áll a CNAS közleményében. (pálosy)

Bizonyos esetek kivételével Továbbra is ingyenes az e-személyi

A legfrissebb információk alapján arról tájékoztatják a lakosságot, hogy az elektronikus személyazonosító igazolvány (CEI) kibocsátása továbbra is ingyenes marad, ugyanazon feltételek mellett, amelyeket korábban a PNRR keretében állapítottak meg.

Az új finanszírozási, illetve adott esetben a CEI ellenértékének megfizetésére vonatkozó eljárás kidolgozásáig a személynyilvántartó ügyfélszolgálatain nem kérik az igazolvány ellenértékének befizetését igazoló dokumentumot, továbbra is a PNRR keretében alkalmazott szabályok maradnak érvényben.

Ingyen állítják ki azon felnőttek számára, akik első ízben kérnek elektronikus személyazonosítót, hasonlóképp a 14. életévüket betöltött kiskorúaknak is. Ellenben a 0-13 évesek számára 70 lejbe kerül az e-személyi, akárcsak az új típusú személyi elvesztése, megrongálása, vagy ha névváltoztatás esetén igénylik. A lakhelyváltoztatás ingyenes az elektronikus személyazonosító igazolvánnyal rendelkezők számára. A CEC Bank ügyfélablakainál vagy a SelfPay automatáknál kifizetett bizonylatot a kérelem leadásakor fel kell mutatni az ügyintézőnek – tájékoztatott közleményében a Maros Megyei Lakosság-nyilvántartó Hivatal. (szer)

Kifizetetlen számla ürügyén

Hamis e-mail az E.ON nevében

Olyan e-mailek terjednek, amelyek úgy tűnnek, mintha az E.ON gázszolgáltató küldte volna őket, és számla kifizetésére szólítanak fel. A küldemény tárgya: Factură neachitată/ Kifizetetlen számla. Ezeket azonban nem a gázszolgáltató küldi, hanem újabb csalási kísérletekről van szó.

Ha ilyen jellegű üzenet érkezik a fogyasztó e-mail-címére, a gázszolgáltató az alábbiakat javasolja:

- Ne kattintsanak az e-mailben található linkre.
- Ne fizessenek semmit.
- Töröljék az üzenetet, és jelöljék spamként.
- Ellenőrizték, hogy valóban van-e kifizetésre váró számla az E.ON Myline ügyfélfiókban.

Ha már megadták a kért adatokat, vagy már fizettek:

- Azonnal fel kell hívni a bankot, és kérni a bankkártya letiltását és a tranzakció semmissé nyilvánítását.
- Meg kell változtatni azoknak a fiókoknak a jelszavait, amelyeket használtak.

Az E.ON soha nem kéri e-mailben a bankkártya adatait vagy a jelszót. Sem a logó, sem a feladó e-mail-címe nem garantálja, hogy az üzenet hiteles, mivel ezek is hamisíthatók – tájékoztatott az E.ON Energie Romania csapata. (szer p.)

Több mint 56 ezer lej értékben bírságoltak Marosvásárhelyen

Koldulás, illegális szemetelés, szabálytalan parkolás

Augusztus 31. és szeptember 6. között a Marosvásárhelyi Helyi Rendőrség munkatársai 318 jegyzőkönyvet állítottak ki, összesen 56.608 lej értékben bírságoltak, valamint 82 figyelmeztetést adtak. A helyi közösségi rendőrök a marosvásárhelyi városi rendőrség állományával közösen kialakított vegyes járőregységekben szolgálatot teljesítettek a közrend és a köznyugalom biztosítása, valamint a város biztonságos légkörének fenntartása érdekében.

Többek között koldulókat, közterületen alkoholt fogyasztókat, játszóterén dohányzókat, felügyelet nélkül hagyott lovak gazdáit, szekérrel a megyeszékhely utcáján közlekedőket is bírságoltak.

A 2021. évi 302-es számú helyi tanácsi határozat azon rendelkezéseinek megsértése miatt, amelyek tiltják a hulladék elhelyezését az erre kijelölt helyeken kívül, szeptember 6-án, vasárnap délután a járőrszolgálat 1.500 lej pénzbírsággal sújtotta B.Cs.I.-t, mivel az Ady Endre utcai hulladékgyűjtő mellé több kartondobozt helyezett el. Ugyanennek a helyi tanácsi határozatnak a rendelkezései szabályoz-

zák az állati vontatású járművek közlekedését Marosvásárhely területén, így szeptember 4-én, pénteken délbén 300 lej pénzbírsággal sújtották a Hidegvölgyben lakó B.L.-t, mivel a Liviu Rebreanu utcában lovas szekérrel közlekedett.

A közlekedésbiztonság terén 88 szabálysértési bírságot szabtak ki, amelyek közül 56 figyelmeztetés volt. A kiszabott pénzbírságok összértéke 18.350 lej. Az intézkedések szabálytalan parkolás, a behajtási utak elzárása, a fogyatékkal élő személyek számára kijelölt parkolóhelyek elfoglalása, a megengedett legnagyobb össztömeg túllépése, a szabad áthaladást biztosító enge-

dély hiánya, valamint egyéb szabálysértések miatt történtek.

Emellett 30 szabálytalanul parkoló gépjárművet állítottak el. A szolgálat keretében a helyi rendőrök szakmai segítséget nyújtottak a marosvásárhelyi rendőrség és a SMURD egységeinek a város területén történt közlekedési balesetek során.

Az építkezési előírások betartása, a közterületi hirdetémények elhelyezése, a környezetvédelem, valamint a kereskedelmi tevékenység ellenőrzése terén 20 szabálysértési bírságot szabtak ki, összesen 10.200 lej értékben, a 302/2021-es számú helyi tanácsi határozat, a 2023. évi 75-ös számú helyi tanácsi határozat rendelkezéseinek megsértése miatt. Ezek közül 3 esetben kiegészítő intézkedésként a kereskedelmi társaság tevékenységének felfüggesztését is elrendelték.

A Marosvásárhelyi Helyi Rendőrség köszönetét fejezi ki a város

Fotó: Marosvásárhelyi Helyi Rendőrség

Hiába drágábbak, a Renault kitart a fizikai gombok mellett

Több alkalommal beszámoltunk már mi is arról a Népszerűség hasábjain, hogy az elmúlt bő egy évtizedben kimondottan elszaporodtak az autók beltereiben az érintésérzékeny gombok, illetve maguk az érintőkijelzők. Az utóbbi időben viszont egyre több vásárló kéri azt a gyártóktól, hogy hozzák vissza a fizikai gombokat, mert vezetés közben biztonságosabban előhívható velük egy-egy funkció vagy beállítás. Sőt mostanra az Euro NCAP-nél sem lehet jó pontot szerezni a törésten, ha túl sok az érintőkijelző az autóban. A legtöbb gyártó részéről ezen felületek beépítése az autókba egyfajta költségcsökkentő megoldás, annak ellenére is, hogy elvonják a figyelmet az útról és a forgalomról, arról, amire a sofőrnek igazán figyelnie kellene. Azonban vannak még olyan gyártók, amelyek a hagyományos megoldásokra esküsznek, még úgy is, hogy ezek drágábbak. Ezen gyártók sorába tartozik a Dacia és a Renault.

Elmondható, hogy kivétel nélkül jellemző a franciák kínálatára, hogy az autók beltereiben ott vannak a gombok és a kapcsolók, ezen pedig – elmondásuk szerint – belátható

Renault-beltér, illusztráció

Forrás: Motor1.com

időn belül nem is terveznek változtatni. Glen Sealey, a Renault ausztráliai vezérigazgatója szerint alapvető elv, hogy megmaradjanak a hagyományos vezérlők, mivel azok vezetés közben sokkal biztonságosabban használhatók, mint az infotainment-rendszerek, hiszen utóbbiak esetében sokszor egy-egy almenüből kell kibogarászni a kívánt funkciót. Glen Sealey a GoA-uto-nak adott nyilatkozatában úgy nyilatkozott, hogy „A Renault filo-

zofiaja az, hogy a lehető legtöbb gyorsfunkciót gombokkal lehessen elérni. Igaz, ez a drágább, de még a technológiát is úgy használjuk, hogy ezek a kezelőszervek egyszerűek és felhasználóbarátok legyenek”.

A Renault és a Dacia fizikai gombok melletti kiállásán túl azt is meg kell jegyezni, hogy egyre több gyártó jut el arra a felismerésre, hogy szükség van a régi, jól bevált receptre, még akkor is, ha az többletköltséggel jár. Természetesen ez

Audi-beltér, illusztráció

Forrás: Audi

nem mindenkiről mondható el, vannak olyan szereplők is – mint például a Mazda –, akik másképpen látják. A japán márka nem is olyan régen bemutatott modelljeiben a korábinál sokkal nagyobb szerep jutott a kijelzőknek, és szinte maradéktalanul felszámolták a fizikai gombokat. Közben viszont érdemes azzal is tisztában lenni, hogy Kínában immáron törvényi szinten kötelezik a fizikai gombok jelenlétét az autókban, illetve az Audi is ráeszmélt, hogy nem igazán nyerő a képernyőorientált filozófia.

A négykarikás márka termék-kommunikációs vezetője a közelmúltban meglepően őszintén ismerte el azt, hogy visszalépés történt az autók belterének minőségét illetően. Ezt követően pedig meghirdették a „Strive For Clarity” elnevezésű tervezési filozófiát, amelynek az a célja, hogy visszatérjenek a klasszikus elvekhez, amelyek ismét az ergonómiát és a prémium minőségérzetet helyezik a középpontba.

A változás legszembetűnőbb eleme az óriási érintőképernyők visszaszorítása és diszkrétebb integrálása lesz. Ezzel párhuzamosan visszatérnek a fizikai tekerő- és

nyomógombok, amelyeknél az Audi kiemelt figyelmet fordít a mechanikus visszacsatolásra – vagyis újra hallhatjuk és érezhetjük a precíz kattánásokat, klattanásokat, recsegéseket. A műanyaghatású elemek helyét valódi prémium anyagok veszik át: ami fémnek látszik, az valóban fémből készül majd, búcsút intve a könnyen karcolódó zongoralak felületeknek, amelyek egyben ujjlenyomatmágnések is. Mondjuk a fotókon valóban jól néznek ki.

Az Audi ezzel párhuzamosan azt is belátta, hogy a globális autópiacon már nem kezelhető egységesen. Míg Kínában a vásárlók továbbra is a gigantikus képernyőáradatot részesítik előnyben – ezért is hozták létre a SAIC-al közös, különálló, csupa nagybetűs AUDI márkát az E5 Sportback és E7X modellekkel –, addig a világ többi részén a vevők elégedettek a digitális túlzásokat. Az eredeti Audi márka így a nyugati piacokon tudatosan háttérbe szorítja a túlméretezett kijelzőket a letisztultabb, tartósabb és minőségibb utastéri megoldások javára. Reméljük, hogy mindez ténylegesen meg fog érkezni, minél hamarabb.

Brutális tempót diktál a kínai autóipar, és ez kontraproduktív

Európából nézve is már régóta érzékelhető, hogy szédítő tempóban terjeszkednek a kínai autógyártók, és brutális volumenű új modellel árasztják el a piacot. Azonban mostanra a kínai vállalatok vezetői is belátták, hogy ez nem egy jó irány, illetve, hogy ez a tempó hosszabb távon fenntarthatatlan.

A Nikkei Asia számolt be arról egy cikkében, hogy január és május között, azaz öt hónap leforgása alatt, 542 új modellt mutattak be a kínai márkák. Ez azt jelenti, hogy napi szinten átlagosan 3,6 új autóról rántották le a leplet, volt viszont olyan nap is, amikor ennek a több, mint kétszerese is sikerült, ez volt július 16-a, ami „őrült csüörtökként” vonul be a történelembe, – ezen a napon legalább nyolc új modellt mutattak be a kínai márkák.

Lehetne arra gondolni, hogy a sok új modell sok vásárlót is hoz, de ez a feltételezés már nem állja meg a helyét. Olyannyira nem, hogy a kínai belpiacon összesen 21%-al csökkentek az eladások, az új energiájú járművek (NEV) esetében pedig 13%-al. Utóbbi, a Carscoops szerint, annak is az eredménye, hogy Kínában átváltottak az adókedvezményeket. Ezzel párhuzamosan azt sem lehet eltagadni, hogy nőtt a kínai gyártmányok exportja, viszont egy ekkora kínálatot az export már nem tud megoldani, erre hívják fel a figyelmet a kínai autóipari vállalatok vezetői is.

He Csi-csing, a BYD ügyvezető alelnöke úgy fogalmazott a sajtónak, „brutális”, ami jelenleg a kínai autóiparban zajlik, miközben a gyártók éveket és hatalmas összegeket áldozhat-

nak egy-egy új típus fejlesztésére, ami a kezdeti lelkesedés, érdeklődés, és roham után „még három hónapig sem tart” ennyi újdonság mellett. A BYD a kínai autóipar legnagyobb szereplője, de már náluk is érezhető a csökkenő tendencia, az idei év első felében 16%-al estek vissza az eladások. De hasonló nehézségekkel küzd a Seres Group és a Great Wall is, utóbbi esetében az első hat hónapra jutó nyereség akár 60%-al is beeshet.

William Li, a Nio vezérigazgatója a legújabb iparági fejleményekkel kapcsolatban megjegyezte, hogy „sok háztartásban már van egy jármű”, ami azt jelenti, hogy a piacnak erre úgy kell reagálnia, hogy átáll a növekvő volumenről a kisebb, de következetesebb eladások előtérbe helyezésére. Azt viszont jelen állás szerint lehetetlen megjósolni, hogy mi lesz az egyes kínai autógyártókkal. Ha tippelni kellene, akkor sok közülük nemes egyszerűséggel el fog tűnni, ezt amúgy számos piaci szakértő már egy évvel korábban előre is jelezte.

Kínai autógyártás, illusztráció

Forrás: Nikkei Asia

Az Opel lépése negatívan érintheti a Daciát

A kínai gyártók egyre fajsúlyosabb előretörése az európai piacon arra sarkallta az öreg kontinens márkáit, illetve az Európában jól ismert gyártókat, hogy szálljanak be az árversenybe, és ezzel próbálják meg megtartani az ügyfeleiket. Erre a receptre többen is ráugrottak, viszont az Opel lépése kimondottan fájdalmas lehet a Dacia számára.

Az Opel ugyanis a napokban új belépő változatot mutatott be a Fronterából. Ugyan a Start kivitel nem kompromisszummentes, de az ára annál vonzóbb. A belépő csomagban egy 1,2 literes turbó benzinmotor van 100 lóerővel, ami ugyan soknak semmiképpen nem mondható, de kevésnek sem. Az említett motor amúgy immáron választható a Frontera többi felszereltségi szintjéhez is, így az Editionhoz, a GS-hez és az Ultimate-hez is. Továbbá elektromos kivitel is készül a Start variánsból, amelyben egy 113 lóerős villanymotor kap helyet.

De akkor nézzük meg, hogy mi is van benne a Start kivitelben. A feltűnő két fényezésben pompázó, 16 colos átmérőjű, fekete felnikkel szerelt SUV felszereltségét azért lesz nehéz fapadosnak hívni, mert a légkondicionáló alap, és

Opel Frontera Start, illusztráció

Forrás: Opel

tartalmazza a hátsó parkolóradart, valamint olyan vezetéstámogató rendszereket, mint a sávelhagyásra figyelmeztető rendszer. A műszerfalra egy 10 colos digitális egységet biggyesztettek, ugyanakkor az optikális személyes szórakozás érdekében ezt a középkonzolon kialakított dokkolóállomás segítségével a mobiltelefonjaikkal is kiválthatják az ügyfelek. Az Opel közleménye szerint a Start Comfort csomag való azoknak, akik olyan extrákra vágnak, mint a duplafenekű csomagtér vagy a napellenzőbe bújtatott sminktükör.

Az Opel Frontera a 4,385 méteres hosszával a Mokka és a Grandland közé pozícionált modell, az új alapváltozatért 21.990 eurót kérnek el, ezt azt jelenti, hogy a korábbi fapados Fronterához képest 2750 euróval csökkent az indulóár, ami így beesett a kisebb kategóriába tartozó Corsa árszintje alá. Ezzel az árral az Opel Frontera Start komolyan borsót törhet a Dacia Duster orra alá.

Maros megye érdekképviselője Bukarestben

Beszélgetés szenátorokkal és parlamenti képviselőkkel

A 13. Vásárhelyi Forगतag keretében, a Pulzus by RMDSZ Maros sátornál augusztus 29-én, szombaton délután a *Mit csináltak Bukarestben?* című kerekasztal-beszélgetésen arról esett szó, hogy miként képviseli az RMDSZ Maros megyei küldöttsége a megye érdekeit a fővárosban. A beszélgetés meghívottjai Császár Károly és Novák Levente szenátorok, illetve Csép Éva Andrea, Kolcsár Károly és dr. Vass Levente parlamenti képviselők voltak. A résztvevőket *Farkas István* újságíró kérdezte.

Szeredai Vivien

A beszélgetés elején felvetődött a kérdés, hogy sok esetben miért nem ismerik a választópolgárok kellőképpen a szenátorok és képviselők munkáját.

Kolcsár Károly kiemelte, hogy részben a politikum felelőssége is, ha a választópolgárok nem tudják pontosan, hogy mivel foglalkoznak a politikusok, hiszen megtörténhet, hogy nem kommunikálnak elég hatékonyan a munkájukról. Hozzátette, hogy bár napjainkban a kommunikáció jelentős része az online platformokon és a közösségi médiában zajlik, továbbra is rendkívül fontos a politikusok és választópolgárok közötti rendszeres, szemtől szembeni kapcsolat fenntartása. Mint mondta, az ilyen találkozók az érdeklődők közvetlenül tehetik fel kérdéseiket, amelyekre konkrét válaszokat is kaphatnak.

Császár Károly

Ehhez kapcsolódva Császár Károly a csapatmunka fontosságára hívta fel a figyelmet. Mint mondta, a szakterületükön kiemelkedő munkát végző szakpolitikusok remekül kiegészíthetik egymás tevékenységét, ezáltal pedig minden téren hatékonyabbá válhat a munkavégzés.

Csép Éva Andrea többek között úgy fogalmazott: „Soha nem fogunk tudni eleget dolgozni ahhoz, hogy mindenkinek a kérésének megfeleljünk, és mindenkinek jó legyen. Ezt meg kell tanulni. A közösségért végzett munka azzal jár, hogy nem mindennap fognak megdicsérni a munkáért”.

Dr. Vass Levente kiemelte, hogy „a számonkérés, a rákérdezés aranyat ér a politikus számára”, hiszen ezek révén válik egyértelművé, hogy a választópolgárok ténylegesen érdeklődnek a munkájuk iránt. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy rendkívül fontos az, hogy a politikus megőrizze a munkájába vetett hitet – hogy jól végzi a dolgát, és rendíthetetlenül a közösségért tevékenykedik –, hiszen ez a legfontosabb bizalmi kapocs, ami a választó és a politikus között kialakulhat.

Szereti-e a politikus a munkáját?

Csép Éva Andrea kiemelte, hogy bár a politikusi munka sajátos hozzáállást igényel – hiszen előfordul, hogy még a boltban is „fogadóórát tartanak” –, ő ennek ellenére nagyon szereti a munkáját. Mint mondta, foglalkozása révén az emberek segítségére lehet, a velük való találkozások pedig sok esetben egy-egy közösségi problémára is rávilágítanak.

– Ha valaki egy problémával fordul hozzám, mert bízik bennem, én pedig ott helyben megoldást tudok neki ajánlani, akkor az azt jelenti, hogy elvégeztem a dolgomat. De a következő kérdés, ami feltevéődik bennem, mindig az, hogy vajon hány embert érint még ugyanez a probléma? – mondta.

A képviselő kiemelte, hogy a munkája szerves részét képezi az, hogy tud-e egy adott problémáról, be tudja-e azonosítani azt, tud-e szakemberekkel beszélni róla, és meg tudja-e hallgatni az érintetteket. Emellett mindig fel kell térképezni a meglévő jogszabályi kereteket, és megnézni, hogy ezek működnek-e vagy sem. Csak ezt követően lehet élni a rendelkezésre álló eszközökkel, például a törvénytervezet vagy a törvénymódosítás kezdeményezésével.

– Ez jelenti szerintem azt, hogy jelen legyél, a közösséget képviseld, és azoknak legyél a hangja, akiknek csendes problémáik vannak – fogalmazott Csép Éva Andrea.

Novák Levente szintén a közösségért végzett munka fontosságára mutatott rá. Mint mondta, őt az motiválja, hogy munkájával hozzájárulhat a Maros megyei közösségek fejlődéséhez.

– Én azért csinálom, mert úgy érzem, hogy tudok tenni a közösségünkért, és hasznos tudok lenni mind a marosvásárhelyi,

Csép Éva Andrea

Fotók: Vásárhelyi Forगतag

mind a Maros megyei közösségnek. Addig, amíg építeni tudjuk a közösségünket, és jobb életkörülményeket tudunk teremteni a munkánk adta lehetőségek által, addig ezt kell csinálni. Amikor úgy fogom érezni, hogy már nem vagyok hasznos, nem fogom tovább csinálni – mondta.

Helyi érdekek, konkrét eredmények

Arra a kérdésre, hogy miért hasznos a Maros megyeieknek az, ha helyi politikusok képviselik a térséget a parlamentben és a szenátusban, Novák Levente egy konkrét esetet hozott fel.

– Néhány évvel ezelőtt a marosvásárhelyi nemzetközi repülőtér két projektet nyert, összesen közel 40 millió euró értékben. Mivel a kolozsvári repülőtér folyamatosan próbál akadályozni minket a fejlődésben – ki kell mondani, hogy a kolozsvári repülőtér igazgatója személyes ambíciót csinált abból, hogy a vásárhelyit elnyomja annak érdekében, hogy a kolozsvári haladni tudjon –, bár a nyertes projektet odaítélték Marosvásárhelynek, a szerződéseket mégsem írták alá, hanem 30 naponta kiigazításokat kértek. Amikor olyan miniszter került a Szállításiügyi Minisztériumhoz, akivel baráti kapcsolatom volt, egy hét után sikerült elérni, hogy aláírják a finanszírozási szerződést – mondta.

Kiemelte továbbá, hogy a kivitelező cég késlekedése miatt elvesztett több tízmillió euró értékű európai uniós támogatást az RMDSZ-es miniszterek, Tánczos Barna és Cseke Attila közbenjárásával sikerült állami költségvetésből pótolni annak érdekében, hogy a beruházást be tudják fejezni.

Császár Károly rámutatott arra, hogy jelenleg számos technikai nehézséget okoz az, hogy Romániának nincs teljes erejű kormánya. Mint mondta, a Maros megyei csapatnak megvan a saját célkitűzése, amelyeket el kell érni, ugyanakkor nemcsak a megyei, hanem az országos célokat is figyelembe kell venni. Hangsúlyozta, hogy különbséget kell tenni a politikai tevékenység és a szakmai munka között, a jelenlegi politikai helyzet pedig mindkét területen számos nehézséget eredményez.

Novák Levente

– Bukarestben az RMDSZ-es szenátorok és képviselők nagyon elismertek szakmai téren. Mindig kikérik a véleményünket, ennek ellenére becsúszhatnak olyan apróbb hibák, amik annak tudhatók be, hogy néha – mint a jelenlegi kormányhelyzetben is – nincs idő átnézni millió aktát, és odafigyelni minden apró bejegyzésre, ami normál körülmények között természetes lenne – mondta.

Erdélyi szemléletmód a bukaresti törvényhozásban

Csép Éva Andrea kiemelte, hogy törvényhozóként minden jogszabály esetében fontos megvizsgálni, hogy egy-egy módosítás hányféleképpen értelmezhető, illetve milyen lehetőségeket teremthet a visszaélésre. Mint mondta, egy jó szándékú kezdeményezés is könnyen ellenkező hatást válthat ki, ha a jogszabály szövege nem kellően egyértelmű.

– Az erdélyi szemléletmódot, az erdélyi magyarságnak a szemléletmódját be kell vinni a bukaresti törvényhozásba. Az, ami minket jellemez, minket meghatároz, ott kell legyen. Az RMDSZ-nek van egy cselekvési terve, és amikor kormánya

kerülünk, több kormányprogramot is írunk, ami az úgynevezett számárvezetőnk. Nagyon konkrét dolgokat tudunk befoglalni, de ezekhez a célokhoz meg kell néznünk, hogy milyen eszközeink vannak. És ez egy hosszú folyamat. Sokszor úgy adjuk el Bukarestben a törvénytervezeteinket, hogy ami a magyarnak jó, az a romának sem fog ártani. Olyan közösséget érintő kérdések vannak, amelyekről nem mondhatjuk azt, hogy csak Maros megyében jelentenek problémát. Én azt látom, hogy az, hogy Maros megyei parlamenti képviselőként felszólalsz, egyben a szövetségnek is a képviselője. Mi mindannyian nemcsak Maros megyét, hanem az RMDSZ-t is képviseljük – mondta.

Mire büszkék a politikusaink?

A beszélgetés zárásaként *Farkas István* arra kérte a képviselőket és szenátorokat, hogy osszák meg, melyek azok a személyes eredmények, amelyekre a legbüszkébbek.

Novák Levente három uszoda (Erdőszentgyörgyön, Nyárad-szeredában és Szovátán) és egy sportcsarnok (Erdőszentgyörgyön) létrehozását emelte ki. Mint mondta, ezeket a projekteket személyes baráti kapcsolatoknak köszönhetően még azelőtt sikerült elindítani, hogy az RMDSZ kormányra került volna.

Csép Éva Andrea a saját szakterületén, elsősorban a családon belüli erőszak visszaszorítása érdekében végzett munkáját emelte ki.

– Én azt gondolom, hogy egy képviselőnek nincs annál nagyobb büszkeség, mint amikor beérik a sok munka, amin dolgozik: megmentesz egy életet, egy családot, vagy tudod, hogy egy gyereknek biztos családot tudtál biztosítani. Ha magam mögé nézek, tudom, hogy például a családon belüli erőszak áldozatainak komolyabb védelmet tudtunk biztosítani, a bántalmazóknak pedig szigorúbb büntetést, és én erre nagyon büszke vagyok. Azt érzem, hogy ha egy életet meg tudtam menteni, ha egy ember azt mondta, hogy köszönöm, akkor megérte a munkát elvégezni – mondta.

Kolcsár Károly

Kolcsár Károly a vállalkozások támogatására tett erőfeszítést emelte ki. Mint mondta, olyan törvénytervezettel sikerült segítséget nyújtania, amely egyszerűsítette a könyvelést: ennek köszönhetően a vállalkozásoknak ma már tíz év helyett csak öt évig kell kötelezően megőrizni a feleslegessé vált iratokat.

Császár Károly saját célkitűzésének megvalósítását tartotta a legnagyobb sikernek.

– Én jegyzőként kezdtem a pályafutásomat, és azt tapasztaltam, hogy a birtoklási jog bejegyzése a telekkönyvbe nagy probléma. Többévi munkába telt, amíg úgy meg tudtuk oldani, hogy gyakorlatban is működjön. Úgy gondolom, hogy ez nagy hatással volt az emberek tulajdonjogának tisztázására. A tavalyi, legutolsó számadatok szerint 800 ezren éltek országos szinten ezzel a lehetőséggel, ennek felénél többen erdélyi, magyarlakta településeken – mondta.

Dr. Vass Levente az Ifjúsági és Sportbizottságban folytatott tevékenységét emelte ki, emellett pedig azt, hogy a személyes politikai pályájával be tudta bizonyítani, hogy az RMDSZ-en belül hittel és hűséggel a nehézségeken is végig lehet menni.

Dr. Vass Levente

Tájékoztató

A kártevőirtásra, fertőtlenítésre szakosodott Coral Impex Kft.

a Marosvásárhelyen elvégzendő kártevőirtásra, fertőtlenítésre vonatkozó, a várossal kötött 2025. április 30-i 32. sz. szerződés alapján szeptember 16-tól 30-ig

- 9–16 óra között rovar-, rágcsálóirtást végez Marosvásárhelyen, a tulajdonosi társulásoknál;
- 22 és hajnali 3 óra között rovarirtást végez Marosvásárhely köz- és magánterületein.

A meghirdetett időszak az időjárástól függően változhat.

A felhasznált termékek a következők:
AGRORAT PASTA, 200 g/mérgezőállomás
CYMINA SUPER, 50 ml/10.000 m²
VECTOBAC WG, 1 kg/10.000 m²
CY 10, 30 ml/1000 m²

Kérjük a polgárokat, különösen a gyermekeket, az időseket, a szívbetegeket, az asztmásokat és a különböző vegyi anyagokra allergiás személyeket, hogy tegyenek meg minden intézkedést annak érdekében, hogy a permetezőgépek közvetlen hatósugarán kívül maradjanak.

A gyártó által ajánlott ellenszer a K-vitamin.

Kérjük továbbá a polgárokat, hogy ne érintsék meg a mérgezőállomásokat és a rágcsálóirtó szereket, és amennyiben a település köz- és magántulajdonban lévő területein elhelyezett mérgezőállomásokkal kapcsolatos rongálást, meg rongálást és/vagy eltulajdonítást észlelnek, értesítsék a helyi rendőrséget.

A szer belélegzése, bőrrel, szemmel való érintkezése vagy lenyelése esetén a következő intézkedéseket kell betartani:

Bőrrel való érintkezés esetén távolítsa el a szennyezett ruházatot. A bőrt azonnal mossa le bő vízzel. Ha az irritáció továbbra is fennáll, forduljon orvoshoz. Újbóli használat előtt mossa ki a szennyezett ruházatot.

Szembe jutás esetén (ha van, távolítsa el a kon-

taktlencsét), azonnal alaposan öblítse ki vízzel a szemet, tágra nyitva, legalább 10 percig. Hívja orvosát, ha a probléma továbbra is fennáll.

Lenyelés esetén azonnal forduljon orvoshoz. Ne idézzon elő hányást. Soha ne adjunk semmit szájon át annak, aki eszméletlen.

A rovarirtási munkálatokkal kapcsolatban:

Kérjük a lakosokat – különösen a gyermekeket, az időseket, a szívbetegeket, az asztmásokat, valamint a különböző vegyi anyagokra allergiás személyeket –, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy ne kerüljenek a permetezőgépek közvetlen hatótávolságába. Emellett kérjük azokat a lakókat, akiknek ablakai legfeljebb 20 méterre helyezkednek el az utca vonalától, hogy szeptember 16-tól 30-ig 22 és hajnali 3 óra között tartsák zárva az ablakaikat.

A szer belélegzése, bőrrel, szemmel való érintkezés vagy lenyelése esetén a következő intézkedéseket kell betartani:

Belégzés esetén vigye az érintett személyt a szabad levegőre. Ha légzési nehézségeket tapasztal, forduljon orvoshoz.

Bőrrel való érintkezés esetén vegye le a szennyezett ruházatot. Azonnal bő vízzel mossa le. Ha az irritáció továbbra is fennáll, forduljon orvoshoz. A szennyezett ruházatot mossa ki, mielőtt újra használná.

Szembe jutás esetén vegye ki az esetleges kontaktlencsét. Azonnal alaposan/bőséges vízzel mossa ki a szemet legalább 15 percig, miközben a szemhéjakat jól széthúzza. Forduljon orvoshoz, ha a probléma továbbra is fennáll.

Lenyelés esetén azonnal forduljon orvoshoz. Ne idézzon elő hányást. Soha ne adjunk semmit szájon át annak, aki eszméletlen.

Kérjük a marosvásárhelyieket, hogy tartsák be ezeket az óvintézkedéseket.

További információért a következő elérhetőségeken állunk rendelkezésükre: telefon: 0265 256 004; e-mail: coralmures@coralimpex.ro.

Târgu Mureș
Marosvásárhely

Szeptember 7-től újraindultak az iskolajáratok!

Az új tanév kezdetével ismét elindítottuk a diákok számára fenntartott járatokat, hogy egyszerűbben és biztonságosabban juthassanak el a marosvásárhelyi iskolákba.

- 1-es járat – Meggyesfalva falu – Megyei Kórház
07:10 | Meggyesfalva falu
2E járat – Meggyesfalva falu – SMURD
07:10 | Meggyesfalva falu
10E járat – Egyesülés negyed – Megyei Kórház
07:14 | Nyárfa utca
12E járat – Egyesülés negyed – Tudor negyed
07:08 | Egyesülés negyed
18E járat – Plaza M – Megyei Kórház
07:06 | Plaza M
19E járat – Tudor negyed – SMURD
07:02 | Tudor negyed
23E járat – Helyi Közszállítás – SMURD
06:59 és 07:13 | Helyi Közszállítás autóbusz-állomása
32E járat – Egyesülés negyed – Shopping City
07:11 | Egyesülés negyed

A járatok tanítási napokon közlekednek, menetrendjük a diákok reggeli iskolakezdéséhez igazodik.

Minden diáknak sikeres tanévet és biztonságos utazást kívánunk!

radio.kptv.ro

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ hűtőszekrény és villanykályha. Tel. 0754-289-758. (28963-I)

KÜLÖNFÉLÉK

MODERN KERÍTÉSÉPÍTÉST, felújítást, külső-belső munkálatokat, nemesvakolatot, glettelést és belső villanszerelést vállalunk. Hívjon bizalommal: 0773-943-034. (28981-I)

ELHALÁLOZÁS

„Elment egy lélek ma ismét a Földről,
kit szívünk többé el sosem feled,
csendesen figyelsz ránk már odafönről...
legyen helyettünk Isten veled!” (Sz.B.)

Szomorú szívvel búcsúzunk barátnőnkől,
VINCZE MÁRIÁTÓL.
Nagyon fogsz hiányozni, nyugodj békében!
Magdi, Annuska, Zsuzsi. (28977-I)

DORA KÓRHÁZ

Teljes körű ellátás
az egész családnak!

Szemészet

Gasztroenterológia

Kardiológia

Fül-orr-gégészet

Érsebészet

Tüdőgyógyászat

Plasztikai sebészet

SPITAL DORA OPTICS

www.doraoptics.ro

0771 195 340

CASTLE WINE

FESTIVALUL VINULUI • BORFESZTIVÁL

2026. 09. 11-13.

Târgu Mureș

Marosvásárhely

CENTRUL CULTURAL ARTISTIC ACURMINEȘ

ROȘIARUL MAREȘULUI

ȘCOLA DE MĂSTURITĂRI

ȘCOLA DE MĂSTURITĂRI

ȘCOLA DE MĂSTURITĂRI

ȘCOLA DE MĂSTURITĂRI

ȘCOLA DE MĂSTURITĂRI

ȘCOLA DE MĂSTURITĂRI

ȘCOLA DE MĂSTURITĂRI

ȘCOLA DE MĂSTURITĂRI

ȘCOLA DE MĂSTURITĂRI

ȘCOLA DE MĂSTURITĂRI

ȘCOLA DE MĂSTURITĂRI

ȘCOLA DE MĂSTURITĂRI

ȘCOLA DE MĂSTURITĂRI

JÓ NAPOT!

MEGJÖTTEM...

SZERDA 21⁰⁰

ETV

ERDÉLY TV

FEJKŐ AKCIÓ

-50%
KEOVEZMÉNNYEL

Minőségi gránit fejkövek

750 RON
kezdőáron

AKCIÓNK
SZEPTEMBER 30-IG
ÉRVÉNYES!

HOLY ART WORKS

Nyárádtő, Fő út, 446/B
(közel a sörgárhoz)

Tel: 0265-328663, 0738-795191

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

mk

https://mentorkonyvek.ro/

Maros-Vásárhely.
Részlet a Székelyi Értől.

Csepreghy András – Csepreghy Henrik

VÁLTOZÓ KOROK,
VÁLTOZÓ VÁROSKÉPEK

MENTOR KÖNYVEK

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,
Csendőrség, Mentőállomás): 112

• Rendőrség - 0265/202-305

• SMURD (betegekkel
kapcsolatos információk)- 0265/210-110

• Sürgősségi szolgálat:
- gyermekeknek - 0265/210-177

• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal
- 0265/268-330

• Prefektúra - 0265/266-801

• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442
- 0265/262-907

• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó
szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110

• Procardia Egészségügyi Központ
- Orvosi rendelők:
M. Eminescu u. 3. sz.:
- 0265/210-087
- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.:
- 0730-545-646
• Optika-Optofarm - 0265/212-304
- 0265/312 436
- 0265/250-120
- 0265/263 351
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351
• Dora Optics - 0733-553-976
- 0733-553-976

• DIGI - 0365/400-401
- 0365/400-404

• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
- vidék - 0265/929

• Delgaz Grid - 0265/200-928
- 0800/800 928

• Aquaserv:
- hideg víz-csatorna - 0265/215-702
- közönségsszolgálat - 0265/208-888
- központ - 0265/208-800
- 08008 208-888

• Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551

• Vasútállomás - 0265/236-284

• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés
(0-24 óra), professzionális
balzsamozás
Nemzetközi halottszállítás
- 0265/215-119
- 0744-282-710

• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)
- 0265/263-865
- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- koszorúk - 0745-606-269
- halottszállítás - 0758-047-604

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268-854-es
telefonon.